

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 28 (3303) 2013 JULY - LIEPA 16 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

Lietuvos garbei ir naudai

Stipresniu bei platesniu garsu, gal ir giliau susimąstę šiemet minime ir švenčiame Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą 80 metų sukaktį.

DARIAUS ir Girėno pasiryžimas tuo savo skrydžiu garsinti Lietuvą ir paskleisti originalų tėvynės meilės pavyzdį ateities kartoms susilaukė ryškaus ir visuotinio pripažinimo. Šiandien itin svarbu pabrėžti ne tiek tą patį drąsų žygį ir riziką skrendant mažu "Lituanica" vardu pavadintu lėktuvu, kiek ryžtingą lakūnų apsisprendimą gyvenant užsienyje padaryti ką nors reikšmingesnio tėvynės Lietuvos garbei ir naudai. Nepabaigta kelionė ir pasiryžėlių žūtis dar labiau sustiprino šio patriotinio žygio atminimą ir reikšmę – auka Tėvynei niekada negali būti per didelė, įskaitant ir gyvybes. Dažnomis progomis šitai vis kartojama ir primenama. Galima sutikti, kad nuolatiniai kartojimai gali įgristi, nusibosti ir "aptrupėti" taip, kad prarastų savo tikrąjį pavidalą. Tačiau tie šimtą kartų girdimi priminimai kai kuriems yra girdimi pirmą kartą. O tai – augantis jaunimas. Užtat nėra nei tikslu, nei teisinga kritikuoti vis pasikartojančias iškilmes, minėjimus, šūkius, tekstus, visus kitus reiškinius, kurių tikslas išlaikyti tautinį sąmoningumą, diegti patriotines nuotaikas. Darius ir Girėnas buvo vieni iš tų Amerikos lietuvių, kuriems gimtoji šalis nebuvo prarasta ar iškeista į kitą kokią geresnę, turtingesnę, patogesnę. Tiems žmonėms gimtoji šalis panašėja į Motiną, kuri kiekvienam tegali būti viena. Atrodo, šito įvaizdžio užtektų, kad meilė Tėvynei nesilpnėtų, net ir tais atvejais, kai skelbiami tam prieštaraujantys aiškinimai. Dariaus ir Girėno skrydį laikydami vienu iš geriausių patriotizmo pavyzdžių, turėtume save apžvelgti ir įvertinti su klausimu, ką aš galėčiau padaryti Lietuvos garbei ir naudai joje nebegyvendamas?

DAUG dalykų daryta, daroma ir darytina. Tikriausiai, jiems išvardinti neužtektų vietos šioje spaudos skiltyje. Ir nelengvas tai darbas būtų, juo labiau ar reikalingas. Iškilūs pasiekimai, projektai ar asmenys yra matomi ir vertinami, ir kaskart prisimenami. Padidėjusi išeivija, kurios didžioji dalis jau emigrantais vadinama, geresnio ir patogesnio gyvenimo įsikūrimuose sunkiau bepajėgia derinti savo asmeninius poreikius su lietuviškai visuomeniniais. Užtat labai miela matyti ar išgirsti, kaip steigiamos naujos lietuviškos mokyklos, ligi šiolei nebuvusios, ryškiai rodančios tautinio išlikimo ryžtą. Darius ir Girėnas, gyvendami Amerikoje, nieku kitu ir nenorėjo būti, o tik lietuviai. Šitas principinis nusistatymas ir privedė juos prie projekto skristi į Lietuvą. Šiandien gyvenamoji užsieniuose aplinka yra pasikeitusi. Ji teikia daugiau galimybių reikštingesniems gyvenamojo krašto projektuose, kas dažnai ne vieną atitraukia nuo tautinių reikalų, mūsų atveju nuo lietuviškojo gyvenimo. Kita vertus, toji aplinka yra praplatėjusi stipriai organizuotiems išeiviams su atitinkamu dėmesiu ir parama iš Lietuvos. Visiems pradedantiems kurtis už tėvynės ribų yra vienoda galimybė derinti abipusius poreikius, ir kiekvienas čia gyvenantis nėra "nurašytas" savo kilmės ar tautybės nenaudai, nebent pats savanoriškai mėgintų nuo savųjų slėptis ir dingti. Dviejų pilietybių turėjimas (o tai gali netrukus būti) išlikti savimi nedaug padės, jei apsisprendimas bus tautos nenaudai. Sąmoningas savęs nepraradimas visada bus tvirtesnis už bet kokią dokumentą. ČS

Darius ir Girėnas prie savo lėktuvo "Lituanica", kuriuo prieš 80 metų perskrido Atlantą ir žuvo tuometinėje Vokietijoje, Soldino miške 1933 m. liepos 17 dieną

Ntr. iš Nijolės Dariutės-Maštarienės knygos *Darius ir Girėnas*

Etninė spauda Kanadoje

RAMŪNĖ SAKALAITĖ-JONAITIENĖ

Šių metų gegužės mėnesį *The Toronto Star* dienraštis paskelbė žurnalisto Nicholas Keung straipsnį apie Kanados etninių laikraščių raidą. N. Keung užklaustas Kanados etninės spaudos ir žiniasklaidos tarybos pirmininkas Thomas Saras jame pripažino, kad etninė spauda patiria panašius iššūkius kaip ir pagrindiniai laikraščiai. Krinta skaitytojų skaičius, mažėja skelbėjų ir tenka konkuruoti su internetiniais šaltiniais. Nuo tarybos įsteigimo 1987 m., kada nariais buvo šeši etniniai leidiniai, dabar yra 650. Šiais laikais tai yra sparčiai kintanti rinka. Pirmininko teigimu, senųjų imigrantų laikraščiai nyksta, nes jaunosios kartos

skaitytojų nėra.

2011 metų statistika rodo, kad imigracija iš Lenkijos sumažėjo iki 657; iš Italijos – 572; iš Portugalijos – 506, iš Graikijos – 163. Tuo tarpu iš Filipinų atvyko 35,000, iš Kinijos – 28,700, ir iš Indijos – 25,000. Šiose imigrantų bendruomenėse etninė žiniasklaida labiausiai ir auga. Iraniečių laikraščių yra 10, imigracijai iš Irano siekiant apie 6,500 kasmet. Tad naujausių imigrantų skaičiai yra pakankamai dideli, ir jiems laikraštis sava kalba vis tik yra svarbus, bent kol jie pripranta prie šio krašto kalbos. Jų vaikams besimokant Kanadoje, anglų kalba tampa "realaus" gyvenimo sąvybe.

Kasdieniniame gyvenime įsitvirtinus internetui, skaitytojai iš jo semiasi žinių apie

savo kraštus, o vietines žinias teikia pagrindiniai Kanados laikraščiai. Italų laikraštis *Corriere Canadese*, leidžiamas nuo 1954 m. (italų imigracijai tada siekiant arti 60,000 kasmet), nustojo spausdinti šį pavasarį po 59 metų veiklos. Italijos valdžia apkarpė anksčiau teikiamą trijų milijonų dolerių paramą, priverčiant dabartinį savininką, Multimedia Nova Corp., 75% sumažinti laikraščio personalą.

Neseniai užsidarė ir *Canadian Jewish News*, leistas 53 metus. Kiti laikraščiai, pavyzdžiui lenkų *Gazeta* arba estų *Eesti elu*, įveda skyrių anglų kalba, arba kai kuriuos straipsnius spausdina anglų kalba, kaip daro vokiečių *Deutsche presse* ir mūsiškiai *Tėviškės žiburiai*.

Nukelta į 4-tą psl.

Šiame numeryje

Pilėnų drąsa – 2 psl.

Lietuva tapo pirmąją JAV gamintojos stotele – 3 psl.

Tautos sargyboje – 4 psl.

Susitikimas su generolu – 5 psl.

Pavaikščiokim liepų takais – 7 psl.

Apie lietuvių kalbos ateitį – su viltimi – 8,9

RELIGINIAME GYVENIME

10-osios kun. dr. Stepono Matulio, MIC, mirties metinės Anglijoje

Lietuvių būrelis prie kun. dr. Stepono Matulio, MIC, kapo

Dr. DARIUS FURMONAVIČIUS,
Didžiosios Britanijos
Lietuvių katalikų bendrijos
sekretorius

Birželio 30 dieną Nottinghamo Šv. Barnabo katedroje iškilmingai paminėtos dešimtosios kun. dr. Stepono Matulio, MIC, mirties metinės, prisiminti lietuviai tremtiniai. Dalyvavo Kolumbo riteriai iš Peterborough, vietos ir apylinkių lietuviai, Anglijos universitetų lietuviai dėstytojai ir studentai, lietuviai gydytojai. Iškilmingas Mišias už kun. Stepono Matulio sielą aukojo Londono lietuvių klebonas, Petras Tverijonas, katedros kunigas Marcus. Katedros choras giedojo pakylėjančias, dvasingas lotyniškas giesmes. Savo pamokslu kun. Marcus pabrėžė šv. Petro atsivertimo svarbą Katalikų Bažnyčios sukūrimui, dvasiškumo reikšmę vienybei, tikėjimui ir vilčiam.

Vėliau lietuviai ir Kolumbo riteriai vyko į Wilford Hill kapinių lietuvišką kampilį,

kur palaidotas kun. dr. Steponas Matulis, MIC. Prie kapo žodį tarė kun. Petras Tverijonas ir Didžiosios Britanijos Lietuvių katalikų bendrijos pirmininkas Steponas Vaitkevičius. Kun. Petras Tverijonas džiaugėsi, kad gražioje lietuvių kapinėse prie kun. S. Matulio kapo jau dešimtą kartą iš eilės susirinko ne tik senieji lietuviai, bet ir gražus lietuviško jaunimo būrelis. Steponas Vaitkevičius pabrėžė, kad trūksta visuomenėje artimo ir vienas kito meilės, tautinio susipratimo, kurį savo darbu ir veikla skiepijo kun. dr. Steponas Matulis, MIC.

Sugrįžę į Lietuvių katalikų centrą susirinkusieji iš klausė Didžiosios Britanijos Lietuvių katalikų bendrijos pirmininko Stepono Vaitkevičiaus pasakojimo apie kun. dr. S. Matulį, MIC, Katalikų bendrijos keliones į Lurdą, Romą, kur S. Matulis, MIC, visų mylimas ir gerbiamas, laisvai kalbėdamas itališkai ir kitomis užsienio kalbomis, su ruošdavo labai įdomius kelionių maršrutus, susitikimus.

Taip pat kun. Steponas Matulis vienijo lietuvius, kvietė jungtis į skautų, Katalikų Bendrijos veiklą, bendradarbiauti lietuviškoje spaudoje, *Šaltinyje*.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Petriui Tverijonui už jo nuolatinį rūpestį Jungtinės karalystės lietuvių sielovada, pastoracinį darbą Lietuvių katalikų centre Nottinghamo ir vidurio Anglijoje – jau 10 metų. Dėkojame ir Peterborough Kolumbo riterių grupei, o ypač Steponui Vaitkevičiui, Didžiosios Britanijos Lietuvių katalikų bendrijos pirmininkui ir, žinoma, šauniosioms Nottinghamo šeiminkėms.

Taip pat dėkojame Lietuvos Marijonų vadovui kun. dr. Vytautui Briliui, MIC, ir kun. Vaclovui Aliuliui, MIC, kurie rūpinasi Lietuvių katalikų centro – Židinio sąryšiu su Marijonų vienuolija. Džiaugiamės, kad Lietuvių katalikų centras pritraukia jaunimą, universitetų studentus, dėstytojus, lietuvius gydytojus, dirbančius Anglijoje, vyksta susitikimai, paskaitos.

Pilėnų drąsa

Po šimto metų žvelgdamas iš aukštybės tikiuosi matyti didingą Lietuvą. Nes jos praeitis tokia didi. Jos istorija be galo sunki. Kartais skaitai tą istoriją ir galvoji, kad nėra kitos tautos taip visais amžiais trypiamos. Visada mūsų tauta buvo ypatinga, didvyrių tauta. Mūsų tautos, lietuvių tautos didvyriškumas atvedė mus į Vasario 16-ąją ir Kovo 11-ąją. Štai Vyganto Marburgiečio kronika pasakoja: 4,000 Pilėnų gynėjų, matydami, kad pralaimi, nutarė susideginti. Kryžiuočiai, pamatę degančius vyrus, pasibaisėję pabėgo: "Kas gali nugalėti šią tautą, jei ji greičiau eina į ugnį, negu į nelaisvę?"

Ar tai nepasikartojo daugybę kartų mūsų lietuvių tautos istorijoje? Drąsiai ėjo į karą lietuviai visada prieš visokius okupantus, kad ir pačius galingiausius: mongolus, kryžiuočius, švedus, carinę Rusiją, lenkus, sovietus. Kuo skiriasi nuo Pilėnų, kad ir 1863 metų sukilimas? Mažytė tauta prieš šimtamilijoninę Rusiją. Ir lietuvišką raštą uždraudus nepasidavėme, nešė knygas jauni žmonės, eidami lyg į Pilėnus, žinodami, kad žandarų kulkos nukaus arba reikės supūti Sibire. 40 metų, rodos, tokios beviltiškos kovos. Betgi nugalėjome...

Ir Vasario 16-osios nepriklausomybėn vėl ėjome tarsi į Pilėnus. Juk po Pirmojo pasaulinio karo tebesidalijant Europą, išdrįso mūsų didvyrių tauta pasakyti: "Mes nepriklausomi". Jokia kita tauta neišdrįso su sovietais ištisą dešimtmetį kovoti partizaninio karo. Jokia kita tauta. Argi mūsų partizanai nežinojo, kad jie – kaip tie Pilėnų gynėjai, argi jie nematė, kad reikės mirti išbadytomis akimis, nuluptais nagais, srutų duobėse, išvietėse arba nuogiems išmėtytiems gatvėse?.. Bet net ir paskutinio partizano mirtis nesužlugdė mūsų, mes nepralaimėjome, nes tęsėsi kai kurių vadinamoji pasyvioji rezistencija. Ne, tai buvo labai aktyvi kova, dvasinė kova. Vieninteliai sovietų imperijoje turėjome pakankamai pogrindyje išleistų maldaknygių, katekizmų, dvasinės ir patriotinės literatūros. Galime išvardyti per trisdešimt pogrindžio laikraščių, kai 200 milijonų kitų tautų gal penkis kartus mažiau turėjo. Mūsų tauta – penkis kartus daugiau. Tokia mūsų tauta. Tokie mes ėjome ir į Sąjūdžio mitingus, ir į Kovo 11-ąją. Tam reikėjo nemažesnės drąsos negu Pilėnuose. Argi neatsiminėme Vengrijos įvykių, Prahos kruvinojo pavasario?

Ir Kovo 11-osios signatarai, garbė jiems, žinojo Maskvos grėsmę. Ar nepasikartojo Pilėnai Sausio 13-ąją? Kai V. Landsbergio ramus balsas skelbė: "Moterys ir vaikai, eikite namo, gyvenkite". Nesitraukė žmonės. Kruvinieji bolševikai, kaip ir kryžiuočiai, išsigandę pasitraukė. Kas gali nugalėti tokius, kurie nesitraukia net prieš tankus, net prieš ugnį? O kodėl šiandien didvyrių tautos žmonės sako, net disidentai buvę sako, jog ne už tokią Lietuvą kovojome? Aš, kaip vyskupas, nuolat save klausiu: "Kodėl ne už tokią Lietuvą kovojome?"

Neteisybė. Baisi nelygybė, skurdas, moralės žlugimas. Atrodo, nebėra ateities. Bet himne giedame: *Ateitį regim tėvynės laimingą*. Yra nuostabaus jaunimo organizacijose, daug aukštosiose mokyklose, sunkiomis sąlygomis siekia mokslo. Aš žaviuosi tuo jaunimu. Sakytiau, lietuvių istorija nepaprastai primena žydų istoriją. Ir žydų tauta tūkstančius metų vis trypiama, kovodama išlieka, vis pakyla. Žydų tautą vis prikelia atsikusimas į Dievą... Tikiu, ir lietuvių tautą tai prikelis. Negali būti, kad tiek tremčių, tiek žūčių, tiek kovų, tiek pralieto kraujo nueitų veltui. Negali būti.

Vysk. Jonas Kauneckas (Ištrauka iš "Baltosios anketos" klausimų. Atsiuntė mons. Alfonsas Svarinskas)

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redaguoja: R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, red. pav. S. Katkauskaitė, techninė red. V. Tumosienė. **Administratorė** A. Trussow. Rankraščiai taisyti redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

METINĖ PRENUMERATA: \$85 – reguliari (paprastu paštu); \$135 – reg. (1 klasės paštu); \$105 – rėmėjo (paprastu paštu); \$155 – rėmėjo (1 klasės paštu). Oro paštu į užjūrius – \$185, paprastu paštu – \$105 (Kan. dol.); JAV: \$105 – reguliari; \$125 – rėmėjo; \$165 – 1 klasės paštu. JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund of the Department of Canadian Heritage.

Canada

Liepos 4, ketvirtadienį, Vilniuje Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai pradžia skirtame iškilmingame seimo posėdyje pasakė sveikinimo kalbą, pabrėždama, kad Lietuva pasirengusi bendram darbui su kitomis sąjungos valstybėmis. Lietuva – pirmoji iš Baltijos valstybių pirmininkaujanti Europos sąjungos Tarybai. Per Lietuvos pirmininkavimo pusmetį mūsų šalyje įvyks per 200 susitikimų. Tikimasi, kad Lietuvoje apsilankys daugiau nei 30,000 užsienio svečių. Tą pačią dieną Lietuvos prezidentė su svečiais dalyvavo ES valstybių vėliavų pakėlimo iškilnėse Nepriklausomybės aikštėje. Nuotraukoje (Dž.G. Barysaitės) seimo posėdyje giedamas Lietuvos himnas

Lietuva tapo pirmąja JAV gamintojos stotele

JAV žemės ūkio technikos gamybos bendrovė „Kinze Manufacturing“ pradeda savo veiklą Lietuvoje. 46 metus veikiantis šeimos verslas šią dieną yra antrasis pagal dydį sėjimo ir sodinimo technikos gamintojas JAV. Iowa valstijoje įsikūrusioje bendrovėje šiuo metu dirba per 850 darbuotojų. Lietuva tapo pirmąja užsienio šalimi, į kurią „Kinze Manufacturing“ nusprendė plėsti savo veiklą. Bendrovė čia investuoja 22 mln. litų į naujo gamybos padalinio statybas.

„Tai yra pirmoji mūsų gamykla užsienio valstybėje. Keturis smarkiai didinti mūsų pardavimus Rusijoje, Ukrainoje bei Europos sąjungoje, – sako Susanne Kinzebaw, „Kinze Manufacturing“ viceprezidentė. – Ieškojome vietos plėtrai Rytų Europoje: Slovakijoje, Lenkijoje ir Lietuvoje. Lietuvą pasirinkome dėl produktyvios ir efektyvios darbo jėgos, vietinių gamybos tradicijų bei pozityvaus dėmesio iš valstybės institucijų“.

Įmonė įsikurs Vilniaus rajone, šalia kelio Vilnius-Druskininkai. Lietuvoje bus gaminami populiariausi įmonės produktai – sėjamoji ir sodinamoji technika. 99% gaminių bus eksportuojama į bendrovės augančią Europos rinką – Rusiją, Ukrainą, Čekiją, Bulgariją, Vengriją ir kitas.

„Ši JAV bendrovė Lietuvą pasirinko dėl mūsų darbuotojų gebėjimų bei patogios geografinės padėties. Taip pat mūsų šalyje „Kinze Manufacturing“ rado vertybes, kurias plėtoja savo versle: sąžiningumą, dėmesį vartotojams, meistriškumą, inovatiškumą bei abipusę pagarbą“, – sako

Milda Dargužaitė, VšĮ „Investuok Lietuvoje“ vadovė.

„Kinze Manufacturing“ gamykla Lietuvoje pradės veikti 2013 m. rudenį ir plėsis trimis tarpsniais. Pradiniame tarpsnyje bus vykdomas gaminių surinkimas iš importuotų bei vietinės rinkos partnerių gaminių. 2015 m. bus atidarytas virinimo ir dažymo cechas. 2017 m. gamykloje veiks pilnas gamybos ciklas. Atidarymo metu 2013 metais įmonėje dirbs 10 žmonių, o pradėjus dirbti pilnu pajėgumu čia dirbs 250 suvirintojų, mechanikų, šaltkalvių, staklių (CNC) operatorių ir kitų specialistų darbuotojų.

Bendrovė ketina investuoti į darniąsias investicijas ir skirti lėšų bendradarbiavimui su vietos mokymo įstaigomis: universitetais, kolegijomis, profesinėmis mokyklomis bei profesinio rengimo centrais. Studentams bus suteikiama galimybė atlikti gamybinę praktiką ir susipažinti su pažangiomis gamybos technologijomis bei gamybos procesais. Tokiu būdu ketinama ugdyti būsimus darbuotojus.

M. Dargužaitė pastebėjo, kad „Kinze Manufacturing“ vadovams buvo labai svarbu užsienyje įgyta lietuvių patirtis: „Jie džiaugėsi, kad mūsų šalyje rado daug specialistų, kurie profesinės patirties įgijo ne tik Lietuvoje. Būtent dalies tokių darbuotojų „Kinze Manufacturing“ dairysis formuodama gamyklos komandą Lietuvoje“.

Apie „Kinze Manufacturing“

Įkurta daugiau nei prieš 46 metus, „Kinze Manufacturing“ yra žemės ūkio technikos gamintoja, užsiimanti sė-

jimo ir grūdų sodinimo įrangos gamyba pasauliniu mastu. Bendrovė yra rinkos vadovas, besiorientuojanti į naujoviškus, efektyvius gamybos sprendimus.

Pagrindinės bendrovės vertybės grindžiamos integralumu, klientų aptarnavimo bei kokybės pranašumu, naujinimais ir abipuse darbuotojų ir klientų pagarba. Pasauliniu mastu gamintoja yra pripažinta už naujoviškumą ir išradimus augalininkystės technologijų srityje.

„Kinze Manufacturing“ darbuotojai dažniausiai taip pat ir ūkininkauja, dėl to turi puikias galimybes išnaudoti inovacijas pirmieji bei patikrinti, ar jos atitinka vartotojų poreikius. Daugiau informacijos apie bendrovę: www.kinze.com.

Apie „Investuok Lietuvoje“

„Investuok Lietuvoje“ yra tiesioginių užsienio investicijų plėtros agentūra prie Ūkio ministerijos, kuri siekia didinti Lietuvos ekonomikos konkurencingumą, investicinį patrauklumą ir šalies žinomumą pasaulyje. Agentūra teikia informaciją ir konsultacijas užsienio bendrovėms, ieškančioms būdų optimizuoti veiklą, pasiekti naujas rinkas arba didinti užimamų rinkų dalį.

Daugiau informacijos:

Dalius Morkvėnas / „Investuok Lietuvoje“ rinkodaros ir komunikacijos vadovas. Tel.: (85) 212 07 76, (8 630) 09 188 / El.paštas dalius.morkvėnas@investlithuania.com
Brooke Baxley / Karwoski & Courage Public Relations Tel.: +1 (612) 342 9817 (JAV) / b.baxley@creativepr.com.

Inf.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Prezidentės veiklos ataskaita

Liepos 10 d. Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė apžvelgė ketvirtųjų kadencijos metų veiklos rezultatus, šalyje įvykusius pokyčius ir svarbiausius darbus. Žengus pirmuosius konkurencijos žingsnius šilumos ūkyje, sumažintos šilumos kainos vartotojams. Taip pat vyko šilumos kainų skaičiavimo metodikos tobulinimas. Plečiama energijos išteklių rinka ir didinama konkurencija, sudarytos sąlygos pigesnių dujų tiekimui į Klaipėdoje statomą Suskystintų gamtinių dujų (SGD) terminalą.

Prezidentei paraginus, skirtas dėmesys jaunimo nedarbui ir gyventojų užimtumo problemai – prezidentė seimui pateikė Užimtumo rėmimo, Valstybinio socialinio draudimo ir Sveikatos draudimo įstatymų pataisas. Kovai su korupcija ir politinės sistemos skaidrinimui sugriežtinta baudžiamoji atsakomybė už rinkėjų papirkinėjimą. Sudarytos sąlygos sveikatos priežiūros įstaigų vadovų rotacijai. Užtikrinta skaidresnė bankroto administratorių atranka. Sustiprintas tarptautinis bendradarbiavimas kovoje su korupcija. Pradėta reali teismų reforma – stambinami apygardų administraciniai ir

apylinkių teismai, nustatyta skaidresnė atranka profesionaliam teisėjų korpuso formavimui, atleidžiami aplaidūs teisėjai – per visus 4 prezidentės kadencijos metus už teisėjo vardo pažeminimą atleista 13 teisėjų (nuo 1990 iki 2009 m. atleista 14 teisėjų).

Užtikrintos konkrečios NATO saugumo garantijos, išsiderėta didesnė ES parama Lietuvai 2014-2020 metams. D. Grybauskaitės kadencijos laikotarpiu Lietuva tapo finansinės drausmės ir ekonominės krizės įveikimo pavyzdžiu – šalis yra 6 vietoje ES pagal skolos rodiklį. Lietuvai pirmenybiniai energetinio ir kibernetinio saugumo klausimai įtvirtinti ES darbotvarkėje. Stiprinamas bendradarbiavimas su Baltijos jūros regiono ir Šiaurės šalimis. Vyksta nuolatinis NB6 ir NB8 bendradarbiavimas ekonomikos, politikos, saugumo klausimais. Įvertinant prezidentės asmeninį indėlį į pastangas skatinti pasaulio bendruomenės dėmesį branduolinio saugumo problemoms, o kartu už indėlį kuriant saugesnį pasaulį, šalies vadovė antrą kartą pakviesta dalyvauti 2014 m. kovo mėn. vykstančiame Branduolinio saugumo vadovų susitikime Hagoje.

Nesikeis dujų kainos

Rusijos gamtinių dujų milžinas „Gazprom“ 2014 metams nekeičia dujų kainos Lietuvai – neseniai paskelbta numatoma maksimali kitų metų dujų kaina Lietuvai yra tokia pat, kokia buvo skelbta ir prieš metus 2013 metams. Tačiau remiantis „Gazprom“ akcininkams pateikiama informacija, jo tiekiamos dujos Lietuvai nuo 2012-ųjų pradžios turėjo brangti net 45% – nuo 311 iki 450 eurų.

„Gazprom“ informacijoje, pateiktoje birželį įvykusiam akcininkų susirinkimui, nurodoma, kad 2014 m. „Lietuvos dujoms“ ketinama parduoti iki 1.5 bln. kubų gamtinių dujų už 675 mln. eurų (2.33 bln. litų), arba po 450 eurų (apie 600 JAV dolerių, arba 1554 litų) už 1000 kubų. Tokius pat skaičius „Gazprom“ teikė ir pernai birželį, kai informavo apie galimas kainas 2013 metams.

Pagal BNS žinias parengė R. Jonaitienė

PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI!

Sekite savo prenumeratos baigimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lipdės su jūsų adresu. Nelaukite priminimo – laiku ją atnaujinkite. Prenumeratas galima atnaujinti užmokant čekiu, „money order“ arba „Paramos“ (sąsk. nr. 1236) ir Priskėlimo kredito kooperatyvuose (sąsk. nr. 1649121).

Tęsinys iš 27 nr.

**ELENA
DEKAMINAVIČIENĖ**

Sukilo visi Lietuvos miestai ir miesteliai, nors ten jėgos palyginant su rusų kariuomene buvo nelygios ir daug sukilėlių žuvo". (Ten pat. p.78).

4 skyriuje *Lietuvos partizanai* tartum pasakojimų tąsa apie sukilėlius. Todėl kad "Lietuvos partizanai" numalšinus sukilimą, kovotojai pasitraukė į miškus, organizavo kovos būrius, iš būrių sudarydavo rinktines. "Jonui Misiūnui pavyko suburti būrius, juos įtikinti vienyti kovoje ir įtraukti į Didžiosios kovos rinktinę. Rinktines vadu vienalbiai išrinktas Jonas Misiūnas, pasivadinęs "Žaliuoju velniu". 1944 metų pabaigoje rinktinėje buvo 500 vyrų". (Ten pat. p. 105).

Skyriuje aprašoma rinktinės kovotojų kovos, vargai, išdavystės, kankinimai, tremtys, skausmas kančios, netektys. Apie juos parašyta daug knygų, atsiminimų, surinkta archyvinės medžiagos, asmeninių daiktų, dokumentų, dienoraščių rašytų bunkeriuose, slėptuvėse. Kiekvienas partizanas, kovojęs už Lietuvos laisvę gali būti vadinamas apaštalu, kuris nešė tiesos, ištvėrmės, pasiaukojimo ir neapykantos priešui žodį, aiškino gyventojams apie okupanto melą, žiaurumus, išdavystes. Knygos skyriuje 15-os partizanų biografijos, mūšių, tremties ir kalėjimų vietos. Knygų ir prisiminimų pavadinimai, recenzijos apie partizanus, kovojusius už Lietuvos laisvę. Tai laisvės šaukliai, kurie iki paskutinio atodūsio tikėjo, kad Lietuva bus laisva. Čia minimas Jonas Žemaitis-Vytautas, Juozas Lukša-Daumantas, Antanas Lukša-Arūnas, kunigas Justinas Lelešius-Grafas, Vytautas Raibikis ir kiti. "Neturiu aš turto, kurį galėčiau kam nors paskirstyti:

visas mano turtas – ginklai, kuriuos be abejonės pasiims tas, kuris nukaus mane, drabužiai, nors ir apiplyšę, bet juos dėl didesnio išniekinimo nurengia. Bet... tebeturiu dar turto, kurio priešai neįstengs atimti: tai tikėjimas į didįjį pasaulio Kūrėją Dievą ir tėvų žemės meilė. To neįstengs atimti joks priešas, nors tai būtų ir pats žmonijos pabaisa – Stalinas", – taip rašė partizanas

**Jonas Misiūnas –
Žalias velnias**

Balys Vaičėnas-Pavasaris (O. Voverienė. Tautos sargyboje. p. 223).

5 skyrius – *Norilsko Vyčiai*. "Norilsko sukilimas – tai ištisas mūsų tautos istorijos skyrius. Žiūrint iš šalies tai nebuvo vien tik kančia, pažeminimas ir mirtis. Tai buvo ir kiekvieno ten patekusio patikrinimas, kas ko vertas. Politiniams kaliniams, ypač lietuviams, ir laisvėje, ir nelaisvėje vadintiems fašistais, Norilske ir jau pakeliui į jį teko spręsti gyvbinį uždavinį – būti ar nebūti. O būti reikė kaip džiunglėse tarp plėšrių žvėrių, būti stipresniam, valingesniam, drąsesniam ir, esant reikalui, už save ir už draugą stoti į žūbtutinį mūšį su kriminaliniais nusikaltėliais, kurie kaip pikti šunys buvo enkavedistų pjudomi ant politinių kalinių. Ne

paslaptis – šioje džiunglių kovoje silpnesnieji neišvengiamai žūdavo, dažnai likdavo nežinomi bevardžiai. Lietuvos politinius kalinius šiose džiunglėse gelbėjo ne tik jų narsa, paveldėta iš savo karžygių protėvių, bet ir vienybė visi už vieną, vienas už visus" (O. Voverienė. Tautos sargyboje. p. 257).

"Norilsko sukilimas – tai didvyriškiausias politinių kalinių valios pasireiškimas. Tai ir aukščiausias visų jame dalyvavusių dvasios skrydis, Ikaro žygdarbis, kuris politiniams kaliniams baigėsi sėkmingiau negu Ikarui. Jie nugalėjo. Po sukilimo gulago, žiauriausių sovietinių kalėjimų sistema žlugo. Tai buvo sovietinės imperijos žlugimo pradžia. Sukilimo metu žuvusiems – amžinai šlovės vainikas. Išlikusiems – jų pasiekto dvasinio aukščio viršukalnė, sunkiausia ir lemtingiausia jų gyvenime žvaigždžių valanda, dvasios pergalė ne tik prieš išorės pavergėją, bet ir savo paties žmogiškąją prigimtį, kurioje svarbus savisaugos instinktas. Tai žygdarbis, kurį atliko tikri dvasios milžinai" (ten. pat. p. 257). Tokie milžinai buvo Vytautas Balsys-Uosis, Jonas Čeponis-Vaidila Vaidevutis, Bronius Juospaitis-Direktorius, Antanas Gabužis-Dobilas, kunigas Česlovas Kavaliauskas, Irena Martinkutė-Smetonienė, Vytautas Kazulionis, Bronius Zlatkus ir kiti.

6 skyrius *Tikėjimo ir sąžinės laisvės kovotojai*. "Vivere est militare (Gyvenimas – tai kova) – skelbė romėnų išmintis. Nuo kovos prasidėjo ir lietuvių tautinis atgimimas. Šiandien, žiūrint iš jau laiko perspektyvos, akivaizdu, kad kovą už lietuvių tautos išlikimą, už jos Dievą, tautos kalbą ir dorą pradėjo Žemaičių vyskupas Motiejus Valančius. Jis

perprato carų vykdytos pavergtų tautų asimiliavimo politikos esmę – nutautinti, nukatalikinti, demoralizuoti ir metė carinei Rusijai iššūkį: išsaugoti lietuvių tautą per raštą, spausdintą žodį, išsaugoti Katalikų Bažnyčią, neleidžiant popams lietuvius versti stačiatikiškais, užkirsti kelią tautos alkoholizavimui caro karčemose ir kitokiose jo girdyklose alkoholiu". (O. Voverienė. Tautos sargyboje. p. 282).

Sovietinei valdžiai ir KGB struktūroms taip pat nepatiko, kad žmonėms vienintelis užtarėjas ir Globėjas buvo Dievas ir Katalikų Bažnyčia. Todėl ir buvo mestos visos pajėgos prieš kunigus ir vienuolius. Tik šventovėje žmogus galėjo rasti nusiramimą, ieškoti teisybės ir atgaivos dvasiai. Žmonės lankė šventoves ir vedė savo vaikus. Čia kunigo žodis atverdavo žmonėms akis, atskleidė valdininkų klastą ir nedorybes. Jie suprato, kad be tikėjimo ir Dievo pagalbos bus sunaikinti kaip tauta. Todėl ir kunigai stojo į kovą žodžiu ir įvairiais leidžiamais raštais bei pamokymais aiškindami Dievo planus ir pažadus, taip kovojo prieš sovietinę santvarką. Kunigai buvo šmeižiami, iš jų buvo tyčiojama, juos verbavo dirbti KGB, o nesutikusius siuntė į kalėjimus ir lagerius. Tačiau kataliko žodis vis labiau stiprėjo ir kunigai nebodami įvairių represijų skleidė Dievo žodį ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje. Tokie kunigai – apaštalai buvo: Algimantas Keina, Lionginas Kunevičius, kunigas prelatas Juozapas Laukaitis, kunigas Bronius Laurinavičius, Algirdas Mocius, Zigmantas Neciunskas-Elytė, prelatas Juozas Prunskis, sesuo Nijolė Felicija Sadūnaitė, monsinjoras prelatas Alfonsas Svarinskas, sesuo

Benvenuta-Ada Urbonaitė, archyviskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, kunigas Juozas Zdebskis ir kiti, kurie nešė kryžių į galgotas, skleidė šviesą, kovojo už laisvą tikėjimą, išdrįso priešintis, nors buvo kankinami, žeminami ir net nužudomi.

Skaitai knygą ir atrodo, kad tai – Biblija, kurioje pasakojama apaštalų, šventųjų ir pranašų gyvenimai. Tai knyga, priverčianti krūpčioti, išgyventi, piktintis ir gėrėtis darbais ir žygdarbiais tų, kurie pasirinko kelią, nuklotą erškėčiais, aplaistytą krauju, tačiau jie matė vilties žiburėlį, o gal "Laimės žiburį", apie kurį rašė rašytojas Jonas Biliūnas.

Galima daug kalbėti apie kiekvieną kankinį, didvyrį, tačiau knygoje surašytos ir knygos, išleistos apie šiuos žmones. Niekas neliko užmiršta. Yra žmonių, kurie rinko medžiagą, domėjosi asmenybėmis ir sudėjo visus šiuos darbus atliktus Tėvynės labui į eilėraščių posmus, pasakojimus, atsiminimus, archyvinis dokumentus, dienoraščius. Likę gyvi patys rašė atsiminimus apie tuos, kurie nesulaukė Laisvės ryto. Ir ne tik šie paminėti knygoje kunigai ir seserys nešė sunkų kryžių ir ėjo paskui savo Ganytoją. Prisimenami "okupacinio režimo nužudyti, nukankinti, represuoti kunigų ir vyskupų Vincento Borisevičiaus, Mečislovo Reinio, Prano Ramanausko, Teofilio Matulionio, Prano Gustaičio ir kitų sąmoningai pasirinkusių kankinio kelią. Radosi ir kita grupė, kurie rinkosi kovos už Lietuvos laisvę kelią. Marijampolėje Skardupių parapijos klebonas Antanas Yla įkūrė didžiausią Lietuvoje ginkluoto pasipriešinimo partizanų "Tauro" apygardą, kurioje kovojo per 6,000 Lietuvos partizanų". (O. Voverienė. Tautos sargyboje. p. 285).

(Bus daugiau)

Etninė spauda Kanadoje

Atkelta iš 1-mo psl.

Tad visiems laikraščiams yra svarbu pritraukti naujas kartas, ne tik spausdinant dalį turinio angliškai, bet ir pereinant į internetinę erdvę. O internete didysis iššūkis lieka finansinių įplaukų užtikrinimas. Kaip ir kitiems leidiniams, finansai yra didžiausia problema *Tėviškės žiburiams*. Nuo pat įsteigimo 1949 metais, TŽ darbuotojai dirbo už itin mažus atlyginimus, bendradarbių pastangos – neapmokamos. Visi dirbo iš meilės lietu-

viškam žodžiui ir lietuviškos spaudos išlaikymui išėivijoje. Dalino savo nuo "tikro" darbo atliekamą laiką rašytus straipsnius, skyrė pastangas užtikrinti laikraščio ateitį. Vienu metu TŽ didžiavosi eruditu redaktoriumi, prel. dr. Pranu Gaida, kuris gyvenimą paskyrė savaitraščio išlaikymui bei tobulinimui. Dar tada buvo įmanoma mums ir kitiems išėivijos lietuviškiems laikraščiams pasižymėti originalumu, savais žurnalistais, nesikliaujant prijauciančiais Lietuvos bendradarbiais arba persispausdi-

nimu iš kitų laikraščių ar iš interneto tinklalapių.

Kodėl to reikia dabar? Konkrečiai – trūksta rašančių lietuviškai. Nedaug beliko užsiimančių lietuviškais reikalais. Nors kadaise ir pritarta angliško skyriaus įvedimu, neatsirado užsiangažuojančių nuolatiniam bendradarbiavimui net toje srityje, kuri galėtų pritraukti jaunimą. Jaunimo organizacijos, pavyzdžiui, sporto srityje, nors ir turi lietuviškai kalbančių ir galinčių rašyti, neberanda reikalo teikti žinių savam laikraščiui, nes

pakanka žaidėjams ir sekėjams panaršyti savuose tinklalapiuose.

Tai ne apkaltinimas, o tikrovės pripažinimas. Pagal organizuotų visuomenių dėsnius, laikraščiai, kaip ir organizacijos, yra steigiami atsiliepiant į tam tikrus poreikius, bendraminčių sudarytas sąlygas. Jeigu tie poreikiai ir sąlygos pasikeičia, to įsteigto darinio veikla irgi turi keistis. Arba nesikeisti – tik išnykti, jeigu išlaikymo pagrindas lieka neatnaujintas. O šiuolaikinės sąlygos Kanadoje tarp lietuvių žymiai pasikeitė per pastaruosius kelis dešimtmečius.

Naujai atvykusių lietuvių poreikiai – kitokie.

Todėl, jei klausiami – kodėl laikraštys tik tokie straipsniai, o ne kitokie? Atsakymas yra – todėl, kad nerašo, nes neapmokame. Todėl spausdiname, ką galime neturėdami apmokamų žurnalistų.

Todėl ir dėkojame visiems rėmėjams ir skaitytojams, kurie dar prenumeruoja, auksa mūsų savaitraščiui, supranta, kodėl ir mes turime keisti savo apimtį, taip pat esame dėkingi bendradarbiams ir skelbėjams, kurie skiria mums dėmesio ir padeda mums išsilaikyti.

Susitikimas su generolu

ZIGMAS TAMAKAUSKAS,
LS Kauno skyriaus pirm. pav.,
miesto savivaldybės Švietimo
tarybos narys

Lietuvos Valstybės dienos išvakarėse Lietuvos sąjūdžio Kauno skyriaus pirmininkas Raimundas Kaminskas, pirmininko pavaduotojai Alvydas Malinauskas, Zigmas Tamakauskas ir Etikos komisijos pirmininkė Aldona Grigaitienė apsilankė Viešojo saugumo tarnybos pulke, kuriame turiningai pabendrauvo su mūsų rimtų saugančiais kariais ir su tarnybos vadu generolu Sergejumi Madalovu.

Viešojo saugumo tarnyba yra specialiosios parengties valstybės įstaiga. Ji turi atkurti ir užtikrinti viešąją tvarką ypatingų padėčių atvejais, turi slopinti riaušes, grupinius nelegalius veiksmus, masinius neramumus, priešinamąsi teisėsaugos pareigūnams. Į šią tarnybą taip pat įeina konvojavimo, apsaugos padaliniai ir judriosios specialios paskirties kuopos. Šiuo metu Viešojo saugumo tarnybos pareigūnai aktyviai dalyvauja ir stiprinant valstybės sienos apsaugą, vyksta į užsienį dalyvauti taikdaryų veiksmuose įgyvendinant paliaubų susitarimus, saugant Jungtinių Tautų personalą ir taikius gyventojus. Šios tarnybos atstovai taip pat dalyvauja Europos sąjungos policijos pajėgų pratybose.

Ypatingos Lietuvos žmonių pagarbos bei pripažinimo yra susilaukęs minėtos tarnybos kūrėjas, pradžioje vadintos Vidaus tarnybos 1-ju pul-

Sergejus Madalovas ir jo vadovaujami vyrai parodė 1992 m. vasarą rusų kareiviams rengiantis jėga išvaduoti Lukiškių kalėjime už antivalstybinę veiklą įkalintą aukštą Rusijos karininką – jūrų pėsti-

savo tikrąjį veidą, teigia, kad lietuvių kalbos net per keletą metų negalima išmokti, ji esanti labai sunki ir panašiai... O iš tikrųjų yra nenoras jos mokytis, noras skaldyti mūsų Valstybę, pažeisti jos Konsti-

Generolas Sergejus Madalovas su atvykusiais svečiais, iš k., LS Kauno skyr. pirmininko pavaduotoju Zigmą Tamakausku, Etikos komisijos pirmininke Aldona Grigaitiene, LS Kauno skyr. pirmininku Raimundu Kaminsku ir pirmininko pavaduotoju Alvydu Malinausku

ninkų brigados vadą Ivaną Černychą. Tuomet 1-jo pulko kariai atrėmė žymiai gausesnę ginkluotą sovietinės kariuonos konfrontaciją.

Kaip prisimena pats Sergejus Madalovas, 1991 metais jį paprašė kurti vidaus tarnybos pulką ir jam vadovauti tuometinis vidaus reikalų viceministeris Arvydas Svetulevičius. Tai buvo tada nepaprastai sunki užduotis, neturėta jokios tinkamos materialinės bazės, nebuvo tarnybinės veiklos teisinis nuostatai, tarnybos statutų – viską reikėjo sukurti patiems. Nebuvo ir

tucijos teiginius, lietuvišką raidyną, noras ignoruoti valstybinę kalbą. Tai pasakytina apie tomaševskininkų ir į juos panašių agresyvių svaičiojimus.

Paskelbus Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimą, aplinkui dar siautėjo sovietinis saugumas ir jo agentai, kurpdami S. Madalovui bylą už precedentinį atvejį Sovietijoje – jis būdamas aukšto rango karininkas-pulkininkas savanoriškai pasitraukė iš sovietinės armijos gretų, nenorėdamas dalyvauti primestame Kaukazo ir Vidurinės Azijos res-

Viešojo saugumo tarnybos pareigūnų šventinis susirinkimas, minint Valstybės dieną ir Lietuvos Sąjūdžio jubiliejinius metus

ku – tuometinis pulkininkas Sergejus Madalovas. Jo vadovaujamas pulkas mūsų Nepriklausomybės atkūrimo pirmuosiuose žingsniuose daug prisidėjo prie Lietuvos valstybingumo stiprinimo, jos piliečių saugumo užtikrinimo: neleido sovietiniam okupantui įvykdyti klastingo sumanymo – paleisti iš kalėjimo tūkstančius įkalintų recidyvistų. Pulkininkas per du mėnesius parengė Lietuvos jaunuolius šiam atsakingam darbui – saugoti nusikaltėlius. Didelę drąsą, sumanumą ir atsidavimą mūsų Valstybei pulkininkas

lietuviškos karių uniformos. “Pirkome sovietinės armijos uniformas, prie jos prisiuome lietuviškas sagas ir skiriamuosius ženklus. Padėjo mums Dievas. Per labai trumpą laiką atsirado Pirmasis pulkas. Taip pat greitai reikėjo išmokti ir lietuvių kalbą. Juk lietuviškai reikėjo duoti instrukcijas, komandas” – sako pašnekovas. Pulko kūrėjas Sergejus Madalovas su jam būdinga energija ėmėsi ir šio darbo. Per nepilną pusmetį jis jau laisvai bendravo lietuviškai. Tai yra gyvas pavyzdys tiems, kurie maskuodamiesi

publikų broližudiškame kare.

Iškiliam čėčėnų tautos sūnui, pavyzdingam Lietuvos karininkui ir mūsų valstybės patriotui Sergejui Madalovui 1996 metais buvo įteiktas Vyčio Kryžiaus ordinas. Jis apdovanotas ir kitais valstybiniais ženklais. Nuo 2007 m. balandžio 1 d. reorganizavus pulką į Viešojo saugumo tarnybą prie LR VRM – Sergejus Madalovas paskirtas jos vadu. Tų pačių metų spalio mėn. 12 dieną pulkininkui Sergejui Madalovui suteiktas vidaus tarnybos generolo laipsnis.

Lietuvos Sąjūdis taip pat

KANADOS ĮVYKIŲ APŽVALGA

Geležinkelio nelaimė Kvebeke

Nedidelį Kvebeko provincijos miestelį Lac-Mégantic (200 km į pietus nuo Kvebeko miesto) liepos 7 d. nusiaubė ugnies kamuolys. Čia sekmdienio vakarą užsidegė ir sprogo 72 talpintuvai su neapdorota nafta. Traukinys buvo sustabdytas, bet dėl neaiškios priežasties jis pradėjo važiuoti, kol sprogo nubroškė talpintuvus nuo bėgių. Geležinkelis nutiestas per miestelio centrą, tad riedantis ugnies kamuolys pavertė pelenais abipus esančius namus, kavinę, parduotuves ir tuo metu juose buvusius žmones. Lig šiol atrasta daugiau kaip 13 žuvusiųjų gaisre, dar penkios dešimtys yra dingusių be žinios. Iš miestelio, kol buvo vi-

siškai panaikinta gaisro grėsmė ir oro tarša, buvo išskeldinta 2,000 gyventojų. Daugelis iš jų prarado namus, verslą, darbo vietas. Traukinys priklauso kaimyninės JAV valstybės verslovei Montreal & Main Atlantic Railway. Nelaimės vietą aplankęs ministeris pirmininkas S. Harper ir kiti vyriausybės, parlamento atstovai pažadėjo išsiaiškinti nelaimės priežastis, pasirūpinti pagalba nukentėjusiems miestelio gyventojams. Ši geležinkelio nelaimė, didžiausia per pastaruosius dešimtmečius, pakankamas pavyzdys *Keystone XL* naftotiekio priešininkams, rodantis, kokios gali būti pražūtingos pasekmės jo sprogo atvejais.

Pagalba Sirijos pabėgėliams

Kanada ateinančiais metais pasiruošusi papildomai priimti 1,300 pabėgėlių iš Sirijos. Bet tik 200-ams iš jų, labiausiai reikalingiems paramos, ją suteiks valstybė; likusieji gali būti priimti, jei atsiras privačių rėmėjų. Kanados vyriausybė skiria \$1 mln. pabėgėlių pagalbos fondams Turkijoje, Libane, Egipte, Jordanijoje. Neseniai buvo pranešta apie Kanados \$115 mln. paramą Sirijos kaimyninėms valstybėms, priimančioms didžiausią pabėgėlių skaičių. Dėl neramumų Sirijoje iš jos į aplinkui esančias valstybes jau pasitraukė 2 mln. siriečių.

Dainavimas ir sveikata

Dainavimas chore gali būti ne tik malonus laisvalaikis, bet ir naudingas jūsų sveikatai. Tokias išvadas padarė Švedijos mokslininkai, tyrę dainuojančių kartu žmonių širdies ritmą, kvėpavimą ir kitus pojūčius. Tyrimai parodė, kad dainuojančios žmonių grupės širdžių ritmas susivienodina – visų dainininkų kartu pagreitėja ar sulėtėja pagal melodiją, išsilygina, ypač dainuojant vienodo tempo dainas. Tai tikriausiai nulemia vienodas kvėpavimas pagal

dainuojamą melodiją ir vienodas kūno raumenų judėjimas dainuojant. Jau seniau buvo pastebėta ir tyrinėta muzikos įtaka žmogaus psichinei sveikatai, taikoma muzikos terapija.

Švedijos mokslininkų tyrimai dar kartą patvirtina, kad muzika gali padėti įveikti arba bent sumažinti kai kurias fizines negalias ir be vaistų. Gal netoli tas laikas, kai širdies ritmo sutrikimui gydyti vietoj vaistų recepto gydytojas patars užsirašyti į chorą?

Slaugos namams – daugiau priežiūros

Ontario provincijos vyriausybė, sveikatos ministerija nutarė gerinti ilgalaikį slaugos namų darbo priežiūrą, padvigubinant inspektorių skaičių. Atskleidžiami nemalonūs gyventojų saugumo pažeidimai, aplaidumo atvejai slaugos namuose rodo, kad būtina didesnė kontrolė ir slaugos namų vadovų atsakomybė už gyventojų priežiūrą. Sveikatos apsaugos ministerė Deb Matthews ketina atlikti atidesnius ir netikėtus kiekvienų slaugos namų darbo patikrinimus iki 2014 metų, o vėliau tokius patikrinimus rengti bent vieną kartą per metus. Opozicija primena, kad tokius pažadus yra girdėję prieš porą metų.

Pagal Canadian Press parengė S. Katkauskaitė

labai vertina generolo nuopelnus mūsų krašto valstybingumo stiprinimo eigoje. Aidint susirinkusių pareigūnų plojimams, Lietuvos Sąjūdžio atstovai generolui Sergejui Madalovui Valstybės dienos ir Lietuvos Sąjūdžio įkūrimo Jubiliejinių metų proga įteikė LS Kauno skyriaus Pirmojo laipsnio atminimo ženklą SU

SAJŪDŽIU UŽ LIETUVĄ. Už Lietuvą, kurios atgimimo darbų vainike ryškiu žiedu yra išipynusi generolo Sergejaus Madalovo asmenybė.

Sutarėme ir toliau bendradarbiauti, o prasidėjus naujiems mokslo metams – kartu apsilankyti miesto mokyklose, pagyvinant jose moksleivių patriotinio ugdymo darbą.

LIETUVIŲ TELKINIUISE

Vasagos lietuviai, susirinkę giedoti Tautos himno Valstybės dienos proga

Ntr. K. Poškaus

London, ON

PALIKUSI LIGOS NEŽINIAS, sulaukusi tik 71 metų, birželio 26 d. mirė a.a. **Elly Vilembrechtienė-Willen**, dukters Cindy ir "Highview Residences" priežiūroje, Kanados Londone. Gimė 1941 m. rytų Prūsijos Becker šeimoje, Vokietijoje. Susitikusi 1961 m. iš Toronto besilankanti apskru verslininką Vilembrechtą, 1962 m. išteko. Pamečiui gimė 1963 m. ir 1964 m. duktė Cindy ir sūnus Rudy, jn.

Palikę Torontą, pirkę viešbutį su taverna sėkmingai vertėsi per 12 metų, įsikūrę Chatham, ON. Gyvasties pilnus, darbingus ir energingus abu juos lydėjo sėkmė po sėkmės. Pirkę viešbutį Woodstock, ON, persikėlė arčiau Londono, kuris viliojo savo lietuviškos tuometinės platesnės bendruomenės veiklos gausa – ir Elly, bet ypač Rudį – ir galutinai persikėlė į Londoną. Čia jų nuosavybėje buvo visa eilė su "Home Hardware" krautuvių. "H.H." dirbo visi keturi. Dėl to vienoje gražiausių miesto vietovių apsigyveno didžiulėje, naujai blizgančioje pilaitėje, surengdami dažnus pobūvius. Aktyviai įsijungė gerais balsais į chorą "Pašvaistė", tautinių šokių ansamblį.

Palikus pagaliau darbus, perleidus didžiulę rezidenciją ištekėjusiai dukrai su jos vyru Monte, persikėlė į naują blizgantį "condo", irgi pagal Thames upę. Susirgus vyrui ir jam mirus 2005 m. spalio 29 d., Elly persikėlė į mažesnę vietovę, bet neradusi prarastų džiaugsmų ir ramybės, 2006 m. dukters priežiūroje iki pat mirties, stipriai paveikta Alzheimer's, buvo perkelta į priežiūros namus.

Įspūdingas laidotuvių apeigas, maldas angliškai Redeemer liuteronų jaukioje šventovėje vedė kun. Algimantas Žilinskas, giedant bendrai 3 giesmes. Didingai solo puikiu balsu Amanda Pe-

ra giedojė *Our Father / Tėve mūsų*. Palaidota sugiedant dvi lietuviškas giesmes šeimos didelėje kapavietėje, prie lietuviško paminklo Mount Pleasant kapinėse liepos 3 d. Gausūs dalyviai buvo puikiai vaišinami iki penktos valandos Windermere Manor Great Hall. Buvo išsakomi giminių ir draugų prisiminimai. Abu Visagalio globoje, ilsėkitės Jo ramybėje. **Edm. Petrauskas**

ATEINANČIUS keturis sekmadienius žiniaraščio nebus. Sekantis žiniaraštis bus rugpjūčio 18 dieną.

VISI LONDONIEČIAI, kurie tik galite, esate kviečiami atvykti rugpjūčio 18, sekmadienį, Midlandan ir ten dalyvauti metinėse lietuvių pamaldose Kanados kankinių šventovėje 3 v.p.p. Prieš Mišias 2.30 v.p.p. bus einamas lauke Kryžiaus kelias, o po Mišių – su vėliavomis prie lietuviškojo kryžiaus, pastatyto Lietuvos kankinių garbei, ir maldos ten bus užbaigiamos Lietuvos himnu. Vykstantiems adresas: 16163 Hwy 12 West, Midland, ON.

LIEPOS 21, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už a.a. Reginą Miškinienę

LIEPOS 28, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už a.a. Reginą Miškinienę

RUGPJŪČIO 4, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už a.a. Antaną Šiaučiūną

RUGPJŪČIO 11, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už a.a. Petrą ir Eleną Dragunevičius

RUGPJŪČIO 18, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už a. Vincą ir Magdalėną Bruožius. **Inf.**

Australija

BRISBANĖS LIETUVIAI kiekvieną pirmą mėnesio sekmadienį susirenka pabendrauti Lietuvių Namuose. Gegužės 5 d. linksmai atšventė Motinos dieną. Susirinko daug motinų, močiūčių su vaikais ir vaikaičiais. Kaip rašoma *Mūsų pastogėje*, buvo malonu pasidžiaugti jaunimėliu. Po sveikinimų pačios mamos padainavo linksmų sutartinių. Birželio 2 d. vyko išstremtųjų Sibirian minėjimas. Brisbanės LB apylinkės valdybos narė Genė Navickienė skaitė tai dienai skirtą paskaitą. Ji priminė skaudžius lietuvių tautai naikinimo metus, tremtinių kančias Sibire. Irena Arčienė skaitė eilėraštį *Tremtinio giesmė*. Kęstutis Rinkevičius priminė, kad šią dieną sukanka 25-ri metai, kai įsisteigė Sąjūdis, pateikdamas keletą klausimų apie Sąjūdžio veiklą. **JA**

Ar pastebėjote, kad...

(Iš to paties vardo knygos)

- Kai profesorius pasako: "Aha, čia geras klausimas", reiškia jam trūksta gero atsakymo.

- Gerą patarimą žmogus gauna tuomet, kai padaro didelę, nebeįstaisomą klaidą.

- Seniems žmonėms laikas nesvarbu, bet jie vistiek nešiojasi laikrodžius.

- Enciklopedija yra tokia knyga, kuri mažiausiai skaitoma, bet visada būna knygų lentynose kaip papuošalas.

Liudas Stankevičius,
Montreal, QC

JAV

DIEVO APVAIZDOS LIETUVIŲ PARAPIJOS kultūros centre įvyko Mičigano ALB apygardos, apimančios Detroito ir Grand Rapids LB apylinkės, suvažiavimas. Jame įžanginį žodį tarė ir suvažiavimui vadovavo Mičigano LB apygardos pirm. Janina Udrienė. Invokaciją sukalbėjo kun. Gintaras Jonikas. Buvo svarstoma, kaip įtraukti užsienio lietuvius į "Globalios Lietuvos" programą. Aptarti Dainų šventės "Čia – mano namai" organizavimo reikalai. Svarstytos pastangos, kaip išsaugoti lietuvių kalbą užsienyje. J. Udrienė pranešė, kad JAV LB tarybos narių suvažiavimas įvyks spalio 11-13 d.d. Detroito "Sheraton Detroit

Novi" viešbutyje. Grand Rapids ALB apylinkės pirm. pristatė savo apylinkės lietuvių veiklą atliktais jos darbais. Pirmininkė ypač gėrėjosi lietuviškos mokyklos "Baltijos krantas" gyvavimu. Detroito LB apylinkės pirm. Aleksas Mitrius išvardijo atliktus renginius. Pasidžiaugė, kad Detroito lietuviai gausiai dalyvavo "Pistons" krepšinio varžybose, gyvai palaikydami lietuvių krepšininkus. Mičigano ALB apygardos pirmininkė J. Udrienė sukūrė ir pristatė suvažiavimo dalyviams "Schemą – sandarą", kaip turėtų veikti Lietuvių bendruomenė JAV-se. Suvažiavimas baigtas bendra visų dalyvių nuotrauka. Padėkota ir palinkėta tęsti prasmingą lietuvišką veiklą. **JA**

TALKA
CREDIT UNION LIMITED

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

www.talka.ca

830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS		PASKOLOS	
Taupomoji sąskaita	0.25%	Asmeninės nuo	3.25%
Čekių sąskaita iki	0.25%	Nekiln. turto 1 metų	3.25%
INDĖLIAI		TFSA, RRSP ir RRIIF	
90 dienų indėliai	0.50%	Kintantčios	0.50%
180 dienų indėliai	0.50%	1 metams	1.60%
1 m. term. indėliai	1.60%	2 metams	1.75%
2 m. term. indėliai	1.75%	3 metams	2.25%
3 m. term. indėliai	2.25%	4 metams	2.40%
4 m. term. indėliai	2.40%	5 metams	2.50%
5 m. term. indėliai	2.50%		

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

AKTYVAI VIRŠ 75 MILIJONŲ DOLERIŲ

Sekite kasdieninę informaciją apie nuosimčius TALKOJE

MASTERCARD KREDITO KORTELE
INTERAC KORTELE

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiądieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p., penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.
Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

Waterside
DENTAL

9th Line
DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171
1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785 3900
3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

Pavaikščiokim liepų takais

Pirmiausia pasižvalgykim po liepos dangų. Venera iš vėžio perein į liūto žvaigždyną. Matysim vakarais gana žemai. Merkurijaus šviesiam rytmečio danguje pamatyti tikriausiai nepavyks. Marsas tekės rytais dvynių žvaigždyne. Jupiteris patekės rytais. Saturnas bus matomas vakarais. Liepa – vasaros vidurys. Pagal Grigaliaus kalendorių – 7-asis metų mėnuo. Turi 31 dieną. Tai vasaros pusiaukelė, svajinanti visais laukų kvapais.

Karalius Mindaugas

Liepos 6-ąją švenčiame Valstybės – Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo – dieną. Didžiausias Mindaugo nuopelnas Lietuvai: jis visas mažų kunigaikščių valdomas teritorijas sujungė į vieną politinį vienetą ir įkūrė Lietuvos valstybę. Tai įvyko apie 1220 m. Šiomet (2013) sukanka 760 metų, kai liepos 6 d. Mindaugas buvo karūnuotas Lietuvos karaliumi. Karūnavimas vyko Vilniuje, naujai pastatytoje katedroje, dalyvaujant Lenkijos magistrui ir aukštiems dvasininkams. Kartu su Mindaugu krikštą priėmė daugelis bajorų ir karių. Mindaugo krikštą Lietuvą įvedė į krikščioniškąją vakarų Europą ir atidarė duris kultūrai ir švietimui. Tai buvo didelis Mindaugo pasiekimas: Lietuva tapo pilnateise Europos valstybe. Po dvejų metų popiežius dar patikino karūnos paveldėjimo teisę Mindaugo sūniui ir patikino 10 metų taikos laikotarpį, nors Lenkija patirdavo nuostolių iš Lietuvos pusės. Mindaugas, turėdamas popiežiaus pritarimą, ir toliau skverbėsi į Rusijos žemes. 1258 m. sumušė Aukso ordos totorius ir Lietuvos autoritetas vakaruose smarkiai pakilo. 1260 m. prie Durbės ežero buvo sutriuškinta abiejų ordinų kariuomenė. 1263 m. rudenį Mindaugas buvo nužudytas. Kartu žuvo ir jo sūnūs – Ruklys ir Rupeikis.

Minėtinos dienos

Liepos 10 d. – Septyni broliai miegantys. Manoma, kad tai turi įtakos... septyniom lyjančiom dienom. Liepos 15-ta – Žalgirio mūšio diena. 1410 m. liepos 15 d. Vytauto ir Jogailos vadovaujama Lietuvos ir Lenkijos kariuomenė sumušė vokiečių ordino kariuomenę. Šis mūšis nulėmė vokiečių ordino kariuomenės galybės pabaigą. Lietuva ir Lenkija 2010 m. kartu paminėjo Žalgirio mūšio 600-ąsias metines.

Liepos 16 d. Švč. Mergelės Marijos Škaplierinė. Liepos 17 d. – Pasaulio lietuvių vienybės diena. Dariaus ir Gi-

rėno žuvimo diena. 1933 m. Steponas Darius ir Stasys Girėnas lėktuvu "Lituanica" išskrido iš Niujorko į Kauną, perskrido Atlanto vandenyną ir žuvo liepos 17 d. lėktuvui nukritus Soldino miške (tuomet Vokietija, dabar Lenkija). Katastrofos priežastys nėra visiškai aiškios. Lakūnai laikomi Lietuvos patriotais. Savo skrydžiu jie norėjo parodyti pasauliui, kad Lietuva nenusileidžia kitoms valstybėms. Žinią apie "Lituanicos" skrydį išplatino po visą pasaulį tuomet telegramų agentūros. 25 liepos – Šventas Jonas ir rugiapjūtės pabaiga, Oninės. Tikroji Oninių data – liepos 26 d. Jokūbinės ir Oninės – pirmojo derliaus šventė. Bitininkų šventė – 29 d. Liepos 30-ąją švenčiame Jūros dieną.

Gamtos kraitis

Per Jonines ieškojome parčio žiedo, stebėjome jonvabalių žiburėlius. Birželis mums paliko atgimstančios gamtos prisiminimus. Liepa atnešė vertingą gamtos kraitį – iš liepų varvantį medų, aromatingas miškų žemuoges, atolu kvepiančias avietes, pirmuosius grybus raudonviršius. Paukščiai, lyg susitarę, baigė koncertus. Tik vienas kitas užtraukia solo.

Miškų proskynose ir pievose liepos saulė gyvenimui prikelia jau antrosios kartos drugelius, machaonus. Tai miškų proskynų ir pievų gyventojai. Nidoje galima užtikti gražių spalvingų pušyninių drugių safyru. Juos galima matyti kopų papėdėje. Ir jie liepos saulės spinduliuose nori pasidžiaugti mirgančiu vidurvasario grožiu.

Baltijos pakrantė

Mėgstame mudvi su sese Ema pabraityti po karštas vasaros kopas. Gyvename mieste prie jūros. Tad noriu jums papasakoti ir apie jūros augaliją, kuri taip pat dygsta, auga, žydi, brandina vaisius ir dauginasi. Pakeliaukime Baltijos pakrante pro Pervalką, Nidą, Preilą. Kai Nidoje prie žvejų sodybų nužydi liepos, smėliakalnių šlaituose išsižiebia ir sutviska sidabrinės kibirkstėlės – miniatiūriniai, trapūs gubijos žiedeliai, iš kurių Neringos bitės renka medų – Nerijos gydomąjį balzamą... Gubojos – tarsi sužydėjęs grikių laukas virš kopų. Išsilaiško ši bejėgė gėlė amžinai lakiam smėlyje. Negelbsti jos septynių metrų ilgio šaknys. Kopų šlaituose želia smiltyninės viksvos, vadinamos miltų nendrėmis avižomis.

Ties pervalka sutiksime nuostabią endemą – pajūrinę zundą. Tai floristinė retenybė.

Rytiniame kopagubrio šlaite išbėga ir dega mėlyna ugnimi Nerijos kaktusai – pajūrinės zundos. Tai boraninės brangenybės. Keliaudami kopomis nuo Parnidos iki Grobšto Rago Rasytės link, išvysime prie pat marių statmenoje Parnidos kopos sienoje iškilusių gėlių krūmą – tai našlaitės. Jos labai kvepia, tarsi magnolijos. Įdienojus kopsime į aukštus smėliakalnius, paglostysime ir prisiglausime prie apkerėjusių pušų kamienų. Pušų miškai anais senais laikais gobė smėlynus. To meto vietos gyventojai pušų miškus laikė šventais ir jų nelietė. Taip buvo nuo akmens amžiaus laikų iki pat kryžiuočių ordino saulėlydžio. Padidėjęs gyventojų skaičius ir intensyvėjant žemės ūkio veiklai, prasidėjo miškų naikinimas. Retinant glaudžią miško sieną pajūryje, atsikėlė vartai lakiam jūros išmetamam smėliui.

Palvėse, kur pušelės platišku šaknyu susigauna negiliai slūgstantį vandenį, kalnapušės sužėlusios į neižengiamus, beveik dešimties metrų aukščio bruzgynus. Grįždami vakare, gal truputį pavargę, bet žvalūs, susipažinę su kopų augmenijos pasauliu – praturtėję naujomis žiniomis, turėsime ką draugams papasakoti. Tik neužmirškite pasižvalgyti po dangaus platybes – pasigėrėti dangaus didžiosiomis žvaigždėmis – planetomis.

Baltijos jūra – gintarinis Lietuvos papuošalas. Net žuvų yra apie šimtą rūšių! Gal tikrai vienos vasaros atostogas praleiskime prie puikiosios mūsų Baltijos kartu su vaikais ir vaikaičiais – iš tolimų kraštų atvykę Lietuvą aplankykime. Pasigrožėkime jos nepaprastais saulėlydžiais, puikiomis pakrantėmis, jūros platybėmis. Pavaikščiokime daugiabriauniais smėlio gūbriais. Baltija žmones traukia savo grožiu ir paslaptingu. Apie Baltijos jūrą sukurta daug eilėraščių, dainų, pasakų. Išižiūrėkime kaip siūbuoja bangos, pasiklausykime jos fleitos garsų. **Rasa Norkutė, Klaipėda**

RE/MAX
Above Crowd!

FOUR SEASONS REALTY LIMITED Brokerage,
67 First Street Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasaminius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio Thornbury, The Blue Mountains ir Collingwood apylinkėse kreipkitės!

Angelę Šalvaitę, B.A., Broker
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.

705-446-6428
705-445-8500 ext 247
Elektroninis paštas:
angiesalvaitis@rogers.com

Prisikėlimo
Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDELIAI (Pelnų padalinimas netaikomas)	
1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.85%
4 metų	2.10%
5 metų	2.25%

GIC INDELIAI (Taikomas pelno padalinimas)	
1 metų "cashable"	1.25%
1 metų	1.40%
2 metų	1.65%
3 metų	1.95%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

RRSP, RRIF Pensijų fondai TFSA Neapmokestinama Taupomoji sąskaita	
TFSA atviras, kintantis	1.50%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.45%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.85%
4 metų	2.10%
5 metų	2.30%

MŪŠŲ ADRESAS
3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816

ANAPILYJE
Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554
2185 Stavebank Rd.
Mississauga, ON L5C 1T3

SĄSKAITOS	
Taupomoji sąskaita	1.25%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC	0.50%
1 metų term. ind.	0.50%

SUTEIKIAME	
Asmenines paskolas nuo	5.50%
Sutarties paskolas nuo	7.00%

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS Su nekintančiu nuosimčiu	
1 metų	2.50%
2 metų	2.90%
3 metų	3.10%
4 metų	3.25%
5 metų	3.25%
Uždaras su kintančiu nuosimčiu	2.80%
Atviras su kintančiu nuosimčiu	3.25%
Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu	3.75%

Suteikiame CMHC apdraustas nekilnojamojo turto paskolas
Suteikiame komercines nekilnojamojo turto paskolas

Darbo laikas:
Pirm, antr, treč. 9:00 - 3:30
Ketvirt, penkt. 9:00 - 8:00
Šeštadieniai 9:00 - 1:00
Sekmdieniai 8:30 - 12:45

Darbo laikas:
Ketvirtadieniai 12:00 - 7:00
Sekmdieniai 9:00 - 12:30

VASAROS DARBO LAIKAS

PAGRINDINIS SKYRIUS
Nuo 2013 m. birželio 29 d. iki rugpjūčio 31 d.

ŠEŠTADIENIAIS NEDIRBSIME
Šeštadieniais dirbti pradėsime nuo 2013 m. rugsėjo 8 d.

ANAPILIO SKYRIUS
Nuo 2013 m. birželio 29 d. iki rugsėjo 12 d.

UŽDARYTAS

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ
PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-825-3328

Padėsiu Jums greitai ir gerai parduoti ir nupirkti namą ar butą
Maloniai ir sąžiningai patarnausiu

JURGIS KULIEŠIUS
Jerzy Kulesza M.Eng., Sales Representative
(416) 236-6000 www.sutton.com kuleza@sympatico.ca

Sutton sutton group-
assurance realty inc.,
Brokerage*
*INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED

Tel. tiesiogiai: **416-568-1604**

LIETUVOS KULTŪROS ŽINIOS

Birutė sugrįžo į Palangą

Akimirka iš operos *Birutė* spektaklio Palangoje Birutės kalno papėdėje
Ntr. E. Katino

Valstybės šventės proga liepos 6-osios vakarą Palangoje, Birutės parke, prie Birutės kalno, įvyko operos *Birutė* (komp. M. Petrauskas, libretas – G. Lansdbergio-Žemkalnio) spektaklis. Kompozitoriaus M. Petrausko opera *Birutė* – pirmasis lietuviškas šio žanro kūrinys. Operos premjera įvyko 1906 m. lapkričio 6 d. Vilniaus miesto salėje (dabartinė Lietuvos Filharmonija). Ši diena – lietuvių operos gimimo diena. Vėliau *Birutė* buvo pastatyta Čikagoje, Bruklina, Bostone ir kitur, nebuvo užmiršta ir Lietuvoje. Vilniuje surengti jos pastatymo 50-mečio, 70-mečio, 100-mečio minėjimai. Pa-

žymėtina, kad spektaklis pastatytas Palangai tapus 2013 metų Lietuvos kultūros sostine, *Birutė* atkeliavo į istorinę veiksmo vietą. Spektaklyje dalyvavo žinomi Lietuvos solistai A. Krikščiūnaitė (sopranas), A. Rubežius (tenoras), G. Žalys (baritonas), G. Prunskus (baritonas), A. Apinis (tenoras), aktoriai, šokėjai bei Kauno miesto simfoninis orkestras (vad. A. Treikauškas), Kauno valstybinis choras (meno vadovas ir vyr. dirigentas prof. P. Bingelis). Dirigentas – Valstybinės kultūros ir meno premijos lauretas M. Pitrenas. Spektaklio režisierė – Birutė Marcinkevičiūtė-Mar.

Bendras paveldas – bendras rūpestis

Apie istorinius Lietuvos ir Ukrainos ryšius liudija buvusios Vytauto Didžiojo pilies liekanos Červonograde (Ukraina)

Ukrainos miestai kviečia Vilniaus, Kauno, Druskininkų ir Trakų savivaldybes prisidėti prie bendro turistinio projekto. Susitarimą dėl to paties pavadinimo sąjungos įsteigimo penkių Ukrainos miestų merai pasirašė gegužės mėnesį. „Gediminaičių kelio“ draugijai priklauso Lucko, Chotyinės, Kamenec-Podolsko, Iziaslavo ir Ostrogo miestai, prie jų planuoja prisijungti ir dar keli Ukrainos miestai. Dabar prie iniciatyvos, skirtos su

LDK susijusiomis istorinėmis vietomis populiarinti, pakviesti prisijungti ir Lietuvos miestai bei Medininkų, Kernavės, Eišiškių ir Veliuonos seniūnijos. Sąjungos steigėjai planuoja parengti vieną turistinį maršrutą „Gediminaičių kelias“, kuris nusidriektų per Ukrainą, Lietuvą ir Gudiją. Keliautojai turėtų progos susipažinti su buvusios LDK paveldu: miestais, muziejais, draustiniais ir kultūros paminklais.

Pagal Lietuvos spaudą parengė S. Katkauskaitė

www.tevzib.com

laukia jūsų apsilankymo

Apie lietuvių kalbos ateitį – su viltimi

Prof. dr. Giedriaus Subačiaus straipsnio *Lietuvių kalbos mirtis* (*Kultūros barai*, 2013, 05) apžvalga

Spaudoje ir viešosiose erdvėse neretai girdime įvairių minčių apie gimtosios kalbos ateitį. Spėjimai ir pagraudenimai gana liūdni: mažėja kalbėtojų – kalba pasmerkta išnykti; atsivėrus pasauliui, mūsų kalba (ne be mūsų pačių pastangų) ketina užgožti didesnių tautų kalbos; ji mirgėte mirga svetimžodžiais. Prof. dr. Giedriaus Subačiaus, kalbininko, kalbos istoriko, publicisto, išsamus straipsnis padeda sklaidyti baimes dėl mūsų kalbos ateities. Jame gausu kalbos istorijos ir statistikos skaičių ir palyginių, kuriais grindžiamos teigiamos išvados, iš tikrųjų prieštaraujantis autoriaus straipsnio pavadinimui. Neturėdami galimybių perspausdinti visą įdomų straipsnį, norisi bent apžvalgoje, remiantis autoriaus žodžiais, pateikti skaitytojams įdomiausius kalbų istorijos faktus ir kalbininko išvadas apie mūsų gimtosios kalbos ateitį.

Profesorius savo nagrinėjimus pradeda nuo prancūzų kalbos istoriko Louis Jean Calvet teorijos apie tris bet kurios kalbos išnykimo kelius. Pirmasis iš jų – transformacija (persikeitimas). Puikus pavyzdys lotynų kalba, iš kurios iškilę prancūzų, italų, katalonų, retoromanų kalbos. Lotynų kalba neišnyko, tik perėjo į kitą kokybę. Antrasis kelias – kalbėtojų išnykimas. Tai prūsų kalbos likimas, kai XVIII š. išnykus paskutiniams kalbėtojams, išnyko ir prūsų kalba. Neseniai tai atsitiko Latvijoje su lyvių kalba.

Trečiasis kalbos išnykimo kelias, kai didesnėsios žmonių grupės kalba nustelbia mažesniųjų kalbą: taip kažkada lotynų kalba išstūmė etruskų, galų ir kt.

Pasaulio kalbos ir jų raida

Straipsnio autorius, nagrinėdamas antrąjį kalbos išnykimo kelią, pateikia įdomų pasaulio kalbų veidrodį ir lygina, kaip daugiakalbiame pasaulyje atrodo mūsų gimtoji lietuvių kalba. Profesorius tvirtinimu, kalbų gyvybingumą bene preciziškiausiai registruoja leidinio *Ethnologue* tinklalapis www.ethnologue.com. Stengiamasi suskaičiuoti ir apibūdinti visas gyvasias pasaulio kalbas, t.y. visų pirma tas, kurios turi gimtakalbių kalbėtojų. Vėliausias 2013 m. 17-as leidimas fiksuoja 7,105 gyvas kalbas. Tiesa, 188 iš jų (2.6%) laikomos silpniausio-

mis, vadinamos miegančiomis, kurios iš tiesų jau neturi nė vieno gimtakalbio, o prie gyvųjų dar skiriamos dėl to, kad yra likusių paviršutiniškai jas pramokusių.

Gali atrodyti nuostabu, kad kalbų pasaulyje tiek daug, ir, tiesą sakant, jų skaičius atrodo didėjantis. Štai ankstes-

Prof. dr. Giedrius Subačius, kalbininkas, K. Būgos ir S. Daukanto premijų laureatas, JAV Iliojaus universiteto profesorius

niame 16-ame (2009 m.) *Ethnologue* leidime buvo registruotos tik 6,909 kalbos, 15-ame (2005) – tik 6,912, 14-ame (2000) – vos 6,809. Vadinasi, per pastaruosius 13 metų gyvųjų kalbų kiekis išaugo beveik trimis šimtais. O dar anksčiau, 1987 m. Bernard Comrie manė pasaulį kalbant tik maždaug keturiais tūkstančiais kalbų (tad per 26 metus kalbų visuma padidėjo 3,000). Na, žinoma, to visuminio skaičiaus augimo priežastis yra labiau naujų kalbų „atradimas“ (identifikavimas), o ne atsiradimas.

Kalbininkas prisipažįsta nenorįs teigti, kad kalbos nenyksta – jos nyksta, tik naujų priskaičiuojama daugiau nei išnykstančių. Apie pradingstančias kalbas dažnai kartoja frazė, esą kas dvi savaitės pasaulyje numiršta po kalbą (taigi, po 26 kalbas kasmet). *Ethnologue* duomenys, kaupiami nuo 1950 m., tokios nykimo spartos visai nepatvirtina: per pastaruosius 63 metus pasaulyje išnyko 377 kalbos, t.y. vidutiniškai tik po 6 kalbas per metus. Tai istorija, užregistruoti faktai. Kitas dalykas yra prognozės – štai atlasas, registruojantis pavojuje esančias kalbas, spėja, kad, „jei nieko nebus daroma“, iki XXI š. pabaigos pražus apie pusę gyvųjų kalbų (tad apie 3,500). Būtent tokia prognozė kažkiek dera su minėta formule „kas dvi savaitės po kalbą“. Kad per 90 metų išnyktų 3,500 kalbų, to nykimo vidurkis turi būti po 39 kalbas per metus, arba po kalbą kas 9 dienas. Bent jau dabar tokio tempo nepasiekta nė iš tolo, nebent įsivaizduojama šimtmečio pa-

baigoje jį astronomiškai išaugsiant. Kaip tokiam 7,105 kalbų kontekste atrodo lietuvių kalba? Pasaulyje gyvena apie 6,7 milijardo žmonių, taigi galėtume sakyti, kad vienai kalbai apytiksliai tenka milijonas kalbėtojų. Žinoma, vidurkis nedaug tepasako apie konkrečios kalbos būklę. Bet bent jau galima teigti, kad milijonas kalbėtojų kokiai nors kalbai yra statistinis vidurkis, ir todėl jį galima vadinti *normaliu*. Štai estų kalba su vienu milijonu kalbėtojų yra vidurio vidurys, o lietuvių kalba jį lenkia tris kartus.

Kalbų ilgaamžiškumas ir grėsmės

Kas nulemia kalbos gyvybingumą ir ilgaamžiškumą? Autorius atsako į šį klausimą, remdamasis anksčiau minėto leidinio *Ethnologue* sudėtingu keliolikos kriterijų matavimu, kad išvestų kalbos gyvybingumo vardiklį, nustatytų pavojaus išnykti laipsnį. Kalbos skirstomos į penkias pagrindines gyvybingumo kategorijas: 1) 682 – institucionalizuotos kalbos, 2) 1,534 – besivystančios, 3) 2,502 – gyvybingos, 4) 1,481 – turinti problemų, 5) 906 – mirštančios.

Lietuvių kalba, kaip ir latvių bei estų, labai aiškiai patenka tarp tų pačių gyvybingiausių 682 institucionalizuotų pasaulio kalbų. Diagrama rodo, kad pagal daugelį kriterijų lietuvių, latvių ir estų kalbos priklauso 10% pačių gyvybingiausių, tad mažiausiai pavojų patiriančių kalbų grupei (pagrindinės 2 kriterijų grupės yra kalbėtojų skaičius ir kalbos funkcijos – išplitimas įvairiausiuose visuomenės sluoksniuose, perdavimas naujoms kartoms).

Atskirai tik pagal kalbėtojų skaičių lietuvių kalba yra viena iš 393 (5.5%) didžiausių pasaulio kalbų, o tik pagal funkcijas ir jų brandą patenka net tarp 100 (0.7%) geriausiai išsitvirtinusių laikomos tarptautinėmis kalbomis, po jų eina dar 94 stiprios kalbos, kurios vartojamos edukacinėje sistemoje, žiniasklaidoje ir valstybės įstaigose (į šią grupę ir įtraukta lietuvių kalba). Akivaizdu, kad lietuvių kalba nelaikoma viena iš tų, kurios išnyks per ateinančius šimtą metų.

Nukelta į 9-tą psl.

Vilniuje, Nepriklausomybės aikštėje, liepos 6-ąją tūkstančiai vilniečių ir svečių gieda Lietuvos himną

Apie lietuvių kalbos ateitį – su viltimi

Atkelta iš 8-to psl.

Pereinant prie Europos konteksto iš karto matyti, kad Europoje gyvųjų kalbų labai mažai – tik 284 (palyginkime su 2,304 Azijos, 2,146 Afrikos, 458 Pietų Amerikos kalbomis). Pagal gyvybingumą Europos kalbų situacija tokia: 1) 81 iš jų institucionalizuota, 2) 61 besivystanti, 3) 45 gyvybingos, 4) 49 turi problemų, 5) 48 mirštančios. Lietuvių, latvių ir estų kalbos vėlgi priskiriamos institucionalizuotųjų grupei. (Mirštančia laikoma, pavyzdžiui, karaimų kalba, 2007 m. turėjusi 50 kalbėtojų, daugiausia Trakuose). Ir nepamirškime, kad lietuvių, latvių ir estų kalbos patenka tarp 23 oficialių darbinų Europos sąjungos kalbų, o dar 261 Europos kalba į tą skaičių nepatenka.

Minėtame UNESCO atlyse pažymėta, kad apie 2,500 kalbų yra atsidūrusios pavojuje. Bet jo vertinimai kartais atrodo vienapusiški. Pavyzdžiui, rusinų kalba skiriama prie pavojūn patekusių; tiesa, jai taikoma švelniausia kategorija – *pažeidžiama (vulnerable)*. Tokioms priskiriama ir liuksemburgiečių kalba, nors ją suvokti kaip atskirą, jau ne kaip vokiečių kalbos dialektą, imta tik XX š., o dabar Liuksemburge ji vertinama kaip niekada anksčiau, ja leidžiama vis daugiau literatūros. Velsiečių kalba irgi pažymėta kaip pažeidžiama, o airių – netgi patekusi į akivaizdų pavojų (*definitely endangered*), nors airių kalba dabar yra jau viena iš tų 23 oficialių Europos sąjungos kalbų.

Prof. G. Subačius, pasitelkęs konkrečius pavyzdžius, išsklaido ir būgštavimus, kad lietuvių kalba išnyksianti dėl didžiųjų kalbų populiarumo. Jis tvirtina, kad baimė prarasti lietuvių kalbą dėl kitų

kalbų įtakos irgi ne naujiena; buvo bijomasi lenkų, rusų kalbų įtakos, dabar – anglų. Jis primena kad *Ethnologue.com* svetainėje anglų kalba pristatoma kaip turinti apie 335 mln. gimtakalbių kalbėtojų net 124 šalyse (Lietuvos tame sąraše nėra). Anglų kalba yra trečia pasaulyje pagal gimtakalbių skaičių (po 1,197 mln. kinų ir 406 mln. ispanų). Lietuva nėra angliškai kalbančios valstybės kaimynystėje, tad šios kalbos įsiveržimas mažai tikėtinas

Svetimžodžių pavojus perdėtas

Profesorius nuramina ir pernelyg uolius kalbos grynintojus: “Dažnai skundžiamasi dėl žodžių, pasiskolintų iš anglų kalbos. Gintis nuo jų daug kam atrodo tikriausia lietuvių kalbos gelbėjimo misija. Bet žodžiai nėra tas kalbos sluoksnis, dėl kurio lengvai išsiklibina kalbos pamatai. Žodžių kalbose būna labai daug; pavyzdžiui, didžiojoje 20 tomų Lietuvių kalbos žodyne yra apie pusę milijono žodžių,... apsiskaičiusiam žmogui pakanka kokių 10 tūkstančių, o kasdieniam vartojimui gana ir 3 tūkstančių. Temokame gal

kokius 2% savo kalbos žodžių iš Lietuvių kalbos žodyno, bet tai visai nereiškia, kad lietuvių kalba nyksta – analogiškos proporcijos būdingos ir kitoms kalboms. Tačiau pats principas, kad žodžiai ateina ir iš-eina, o kalba – lieka, yra akivaizdus. Žodžiai – ne plytos, iš kurių pastatytas kalbos rūmas, jie yra baldai, vieni atlaiko ilgus laiko išbandymus, kiti pakeičiami, bet statinys dėl to negriūna. Kalbos sienos subyrėtų tada, jei išskirtų žodžius jungiantys kalbos sluoksniai: garsai, galūnės, jų susidėstymo tvarka”.

Autorius straipsnį užbaigia labai viltinga išvada: “Nė pagal vieną iš trijų kalbos nykimo būdų lietuvių kalba nemiršta: nei akivaizdžiai transformuojasi (tam reikėtų dešimtmečių ir šimtmečių), nei lieka be kalbėtojų, nei įgyja struktūrinių anglų kalbos bruožų. Ji yra tarp gyvybingiausių kalbų tiek Europoje, tiek pasaulyje; išnykti jai ir po šimto metų nepranašaujama – nebent įsikištų koks *forsmažoras*: pasaulinis karas, Tobos ugnikalnis ar Chicxulubo asteroidas”.

Straipsnio apžvalgą parengė S. Katkauskaitė

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

Providing commercial property mortgages for our community

Small Business
Rental Properties

Apartment Buildings
Daycare and more

TAUPOMOJI SĄSKAITA

“TFSA” (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.50%
1 metų	1.65%
2 metų	1.85%
3 metų	2.10%
4 metų	2.25%
5 metų	2.40%

INVESTICINĖ SĄSKAITA

“GIC” INDĖLIAI
(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	1.55%
2 metų	1.75%
3 metų	2.00%
4 metų	2.10%
5 metų	2.30%
1 metų iškeičiamas	1.35%
1 metų JAV dolerių	0.40%

KASDIENINIŲ PALŪKANŲ
TAUPOMOJI SĄSKAITA **1.35%**

“PLANAS 24” Kasdieninių palūkanų čekių / taupomoji

Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.100%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.150%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24

Aukštesni
nuošimčiai ir
nemokami čekių
patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ
PALŪKANŲ **0.10%**

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO
PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.25%
Uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.90%
1 metų	3.00%
2 metų	3.00%
3 metų	3.15%
4 metų	3.25%
5 metų	3.25%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų **1.40%**

1 metų	1.65%
2 metų	1.85%
3 metų	2.10%
4 metų	2.25%
5 metų	2.40%

RIBOTAS KREDITAS SU
NEKILNOJAMO TURTO
UŽSTATU **3.50%** ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS
5.50% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS
KREDITAS **7.0%** ir aukščiau

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

PARAMA

www.parama.ca

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

AKTYVAI per **\$215,000,000**

RTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West

(prie naujos “PARAMOS”)

Toronto ON, M8W 1C5

Tel. (416) 207-0885

www.RoyalYorkOrtho.com

Kviečiame mažus ir didelius!

Ilgametei Lietuvių tautodailės instituto narei
bei direktorei

a.a. LILEI NAKROŠIENEI
mirus,

nuoširdžiai užjaučiame jos dukrą, LTI narę
BIRUTĘ PILYPAITIENĘ, sūnų ALGIMANTĄ,
jų šeimas, susidedančias iš šešių vaikų –

Lietuvių tautodailės instituto valdyba

AŲA

MYKOLUI SLAPŠIUI

iškeliavus amžinybėn, giliai užjaučiame jo seserį,
ilgametę Tėviškės žiburių talkininę VANDĄ
PETRAUSKIENĘ bei visus artimuosius –

Tėviškės žiburiai

Mūsų mylimam tėvui

AŲA

ALGIRDUI POVILONIUI

2013 m. liepos 5 d. iškeliavus į amžinąjį
Dievo prieglobstį,

esame nuoširdžiai dėkingi vi-
siems artimiesiems, draugams ir
pažįstamiems už jūsų dalyvavimą
paskutinėje Algirdo žemiškoje
kelionėje. Esame dėkingi už pa-
reikštus užuojautos žodžius, mal-
das, gausiai už jo vėlę užprašytas
Mišias ir gėles, puošusias jo
karstą. Su dėkingumu –

Edvardas, Romas – sūnūs ir jų šeimos

**IŠ LIETUVOS
SPAUDOS**

• Pasvalio rajone, bend-
rovės “Naradava” teritorijoje
į atsivėrusią beveik 10 metrų
gylio smegduobę nugarmėjo
dvi žydinčios obelys. Prieš 5
metus tame pačiame sode bu-
vo atsivėrusi kiek mažesnė
įgriuva.

• Dėl šaltesnio pavasario
braškės Lietuvoje prinoko
maždaug trimis savaitėmis vė-
liau. Pernai braškės buvo par-
davinėjamos po 12-15 litų už
kilogramą. Kilogramo uogų
savikaina – apie 4 litus.

• Lietuvoje aktualiausi
yra žolės gaisrai. Per vieną pa-
rą tokių gaisrų visoje šalyje
buvo 189, iš jų 49 Vilniaus ap-
skrityje, 41 – Kauno, 19 –
Klaipėdos. Dažnai žolės de-
gintojai nebesuvaldo ugnies
kilus vėjui.

• Šiaulių universiteto,
Humanitarinio fakulteto kie-
melyje surinkti nevertotini žo-
džiai užkasami, tuo kviečiant
susimąstyti apie nevertotinus
žodžius. Tikslas – švarinti kal-
bą nuo barbarizmų, žargoniz-
mų, nelietuviškų keiksmų.
Prasidėjusi veikla pavadinta
“Užkask blogą žodį”.

• Lietuvos aklųjų biblio-
tekos (LAB) Klaipėdos sky-
riuje Spaudos atgavimo, kal-
bos ir knygos dienos proga
pristatytas projektas – kūry-
binė studija “Jausti – vadi-
nasi, matyti”. Vydūno viduri-
nės mokyklos moksleiviai re-
gos negalią turintiems vai-
kams pagamino knygelių su
liečiamaisiais piešiniais ir su
jomis supažindino Regos ug-
dymo centro vaikus.

**DABAR YRA GERA
PROGA PARDUOTI
namą/condo,
kai yra aukščiausios
kainos ir
GERIAUSIA PIRKTI,
kai ipotekos (morgičių)
nuošimčiai labai žemi.
Prižadu gerą patarnavimą.**

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog **416-879-4937**
ar į namus **416-231-4937**

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

- ◆ ieškiniai dėl žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu
- ◆ imigracija į Kanadą
- ◆ testamentai ir įgaliojimai
- ◆ palikimų administravimas
- ◆ nekilnojamo turto sandoriai
- ◆ konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: alpace@pacelawfirm.com

Kanados Lietuvių **Fondas**
Lithuanian Canadian **Foundation**

1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1

Tel: 416-239-9889
kifondas@on.aibn.com

Jūsų aukos Kanados lietuvių fondui
užtikrins nuolatinę paramą
lietuviškai veiklai bei lietuviybės išlaikymui
Kanadoje

Šiais metais Fondas paskyrė
“KRETINGOS” ir “ROMUVOS”
stovyklavietėms
po \$10,000.

[našams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui]

PADĖKA

AŲA

MARIJA ŠAKALINIENĖ

mirė 2013 m. birželio 5 d., sulaukusi 104 metų amžiaus

Nuoširdžiai dėkojame visiems šeimos nariams,
pažįstamiems ir svečiams, kurie pareiškė užuojautą,
siuntė gėles, atsilankė laidojimo namuose ir dalyvavo
laidotuvėse. Taip pat ačiū prel. Jonui Staškevičiui ir
kleb. kun. Vytautui Staškevičiui už maldas.

*Silvija Mitalienė, Ramūnas Šakalinis
ir Giedrė Šakalinytė*

MARLATT FUNERAL HOMES

**Marlatt laidotuvių namai jau daug metų
teikia aukštos kokybės paslaugas
erdviose patalpose**

*Mes jaučiamės naudingi galėdami ir
toliau teikti paslaugas*

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

**615 Main Street East
Hamilton 528-6303**

**195 King Street West
Dundas 627-7452**

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. **(416) 769-0674**

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

SEEKING FIT MODEL

We are a luxury design company seeking a part-time in-house fit model with a flexible schedule.

Candidate must have following measurements:
Bust - 35" Waist - 27" Low hip - 38" Height - 5'6"-5'8"

To apply, email designgroup315@gmail.com

MARGUTIS Parcels

48 Hamptonbrook Dr., Toronto, ON, M9P 1A1

PARCELS TO LITHUANIA

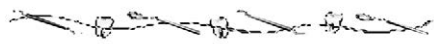
For free pick up in your area
call VIKTOR at

Tel: (416) 233-4601

OR EMAIL TO: pysanka.inc@gmail.com

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

PRANEŠIMAS STUDENTAMS

Toronto Lietuvių Namų – Labdaros Švietimo fondas
PRANEŠA, kad skiria šešias stipendijas:

Vieną – \$1,500; penkis – \$1,000

- ▶ Švietimo fondo stipendijų komisija atsižvelgs į studentų aktyvų dalyvavimą lietuviškoje veikloje ir akademinis pažymius.
- ▶ Kandidatai turi būti lietuvių kilmės, Lietuvių Namų arba Labdaros fondo nariai, kolegijų, universitetų studentai arba aspirantai.
- ▶ Studentai gali pildyti prašymo anketas du kartus. Vieną kartą gavęs stipendiją, antrą kartą gali pildyti tik po metų pertraukos.

Prašymo anketas galima įsigyti internetiniame tinklalapyje
Toronto Lietuvių Namai: www.torontolietuviunamai.com

Labdaros fondas (Slaugos namai): www.labdara.ca

PRAŠYMUS PATEIKTI IKI 2013 M. SPALIO 11 d., 4 v.p.p.
Komisija svarstys tik tuos prašymus, kurie bus pilnai užpildyti
ir atliks visus reikalavimus

Toronto Lietuvių Namų – Labdaros Švietimo fondo
stipendijų skirstymo komitetas

*Ilgiausių metų ir
malonaus 90-to gimtadienio*

JULIAI NARBUTIENEI,

ūkininkei iš Rodney, Ontario.

Visi siunčiame linkėjimus su didele meile –

TAVO ŠEIMA:

Nijolė ir Jim, Dalia ir Charlie, Ramona ir Jessica, Nathan ir Jenn

LIETUVOS RESPUBLIKOS AMBASADA KANADOJE

Kanadoje valstybės diena pažymėta stebint garbės sargybos pasikeitimo ceremoniją

Š.m. liepos 6 d. Lietuvos ambasadorius Kanadoje Vytautas Žalys kartu su Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdybos atstovu Ladu Giriūnu ir ambasados kolektyvu Valstybės dieną sutiko stebėdami Kanados garbės sargybos pasikeitimo ceremoniją, vykusią Kanados parlamento kieme. Kanados kariuomenės garbės sargybos kuopos kapitonas Johnatan Lai oficialiai pasveikino Lietuvą Valstybės dienos proga ir dedikavo šį simbolinį garbės sargybos pasikeitimą Lietuvos valstybingumo šventei.

Valstybės (Mindaugo karūnavimo) diena taip pat buvo sutikta Toronte, kur didelė minia lietuvių bendruomenės narių susibūrė "Lietuvos parke" giedoti Tautiškos giesmės. Šia iniciatyva buvo prisidėta prie tūkstančių lietuvių visame pasaulyje, dalyvavusių visuotiniame giedojime. **Amb. inf.**

PRIMENAME,

kad aprėminti skelbimai, kuriems reikalingas didesnis plotas, priimami vėliausiai iki ketvirtadienio 12 v.d., jeigu norima jį skelbti ateinančios savaitės TŽ numeryje.

Sveikiname

savo mylimą dėdę

JUOZUKĄ GATAVECKĄ
su 100 metų gimtadieniu!

*Linkime Jums, dėde, – geros sveikatos,
daug laimės bei šypsenos plačios!*

Su nuoširdžiausiais linkėjimais –

*Juozas ir Rita Karasiejai
Staselė Zaviėnė, Genutė Gaižutienė
ir jų visų šeimos*

Style and value next door to Labdara!

\$279,000. A lovely lower penthouse 2 bdrm condo located in the hotel-style complex of Port Royal, in the heart of Islington Village. A solid maple kitchen w/ breakfast bar, ss appliances, stylish wood floors throughout, ample storage and sunset views from a private balcony complement this nicely designed split bedroom living space. Neutral décor and move-in ready.

HomeLife/Cimerman
Real Estate Ltd.,
Brokerage

416 534-1124

LARYSA PRYSHLAK,
Broker

MILMANTAS Immigration & Translation Services

Teikia paslaugas Kanados imigracijos srityje
Išsamesnė informacija: www.milmantasimmigration.com.

Verčia dokumentus (anglų <> lietuvių)

Kreipkitės į DALIĄ MILMANTAS, RCIC

T 647 342 7301 F 647 435 7528 E dmilmantas@gmail.com

ROYAL LEPAGE

*Jeį norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižaduo mielai ir sąžiningai
patarnauti.*

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West

Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

affiliated

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- ▶ visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- ▶ konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- ▶ dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

Jūsų reikmėms

905-845-4201 + 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca + rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

TORONTO

Anapilio parapijos žinios

• Liepos 6 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidotas a.a. Feliksas Barakauskas, 91 m. amžiaus. Nuoširdi užuojauta jo podukrai ir visiems giminėms bei artimiesiems.

• Liepos 13 d. iš Lietuvos kankinių šventovės palaidotas a.a. Robert Balasevičius, 45 m. amžiaus. Nuoširdi užuojauta jo broliams su šeimomis ir visiems giminėms bei artimiesiems.

• Floridoje yra mirusi a.a. Bronė Spudulienė-Bočiūnienė, 77 m. amžiaus, motina mūsų parapijiečio Vytauto Spudulio. Jam ir jo šeimai bei visai giminei reiškiamė nuoširdžią užuojautą. Velionė vėliau bus laidojama Šv. Jono lietuvių kapinėse.

• Šv. Jono lietuvių kapinių koplyčioje liepos ir rugpjūčio mėnesiais aukojamos Mišios trečiadieniais 7 v.v. Prieš Mišias 6.30 v.v. kalbamas Rožinis, kurį veda Stasė Zimnickienė.

• Mūsų parapijos metinė šventė, Lietuvos kankinių atleidimai, bus rugsėjo 29, sekmadienį. Prašome jau dabar tą datą paskirti dalyvavimui šventėje.

• Rugpjūčio 18, sekmadienį, Kanados lietuvių katalikų centras kviečia visus dalyvauti metinėse lietuvių pamaldose Midlande. Šios iškilmės yra proga pasimelsti ir viešai išreikšti savo tikėjimą bei tautiškumą kitiems tokiu renginiu, kuris apima Kryžiaus kelio ėjimą, suvažiavusių kunigų lietuviškai atnaušaujamas Mišias, lietuviškų organizacijų dalyvavimą su vėliavomis ir maldas bei Tautos himną prie lietuviško kryžiaus. Kadangi šie metai popiežiaus paskelbti Tikėjimo metais, skatiname visus gausiai dalyvauti. Iškilmės prasidės lauke prie Kanados kankinių šventovės 2.30 v.p.p. Kryžiaus kelio ėjimu. Išpažinčių šventovėje bus klausoma nuo 2 v.p.p. Iškilmingos Mišios – 3 v.p.p., o po jų bus einama su vėliavomis prie lietuviškojo kryžiaus, pastatyto Lietuvos kankinių garbei. Autobusas tą dieną iškilmės važiuos nuo Hamiltono Aušros Vartų šventovės 10.45 v.r. ir sustos paimti maldininkų prie Priskėlimo šventovės Toronte 11.45 v.r. Norintieji važiuoti autobusu Hamiltono apylinkės lietuviai prašomi registruotis pas R. Choromanskytę tel. 416-527-6440, o Toronto ir Mississaugos lietuviai – Priskėlimo parapijoje tel. 416-533-0621. Kaina kelionei autobusu – \$20. Vykstantiems savo priemonėmis adresas: 16163 Hwy 12 West, Midland, ON.

• *Žodis tarp mūsų* knygelių liepos-rugpjūčio laidą galima įsigyti pas Birutę Matulaitienę parapijos salėje sekmadieniais po Mišių.

• Mišios sekmadienį, liepos 21, 10 v.r. už a.a. dr. Bronių Znotiną, Vasagoj 10 v.r. už a.a. Vincą Ignatavičių; Delhi šeštadienį, liepos 20, 3 v.p.p. už a.a. Juozą Jauneiką.

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrininko darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647-400-1153 (cell).

Priskėlimo parapijos žinios

• Šeimų stovykla vyks liepos 28-rugpjūčio 3 d.d. Šeimų stovyklos Mišios vyks sekmadienį, liepos 28, 5 v.v. Jas atnaušaus prel. E. Putrimas. Visi laukiami "Kretingos" stovyklavietėje, Vasagoje.

• Rugpjūčio 18 d. – maldininkų kelionė į Midlandą.

• Parapijos 60-mečio leidiniui trūksta nuotraukų, ypač atspindinčių: 1) pirmąsias stovyklos Vasagoje kūrimosi dienas bei įvairią jos veiklą, 2) dr. M. Ramūnienės Vasagos stovyklos scenoje kurtus veikalus bei kun. B. Jurkšo režisuotus ir rodytus vaidinimus, 3) išvykas į Midlandą, 4) demonstracijas dėl Lietuvos laisvės, 5) "Caravan" paviljonus mūsų parapijoje, 6) šeštadi. mokyklos užbaigimus, 7) meno parodas, 8) skautų ir ateitininkų veiklą, 9) KLB bei įvairių organizacijų suvažiavimus, 10) Kat. Moterų bei Labdaros sekcijos veiklas, 11) keliones į Romą ir Vašingtoną, šventinant lietuvių koplyčias, 12) sporto rungtynes, 13) įvairias muzikines pamokas, 14) parapijos chorus ir koncertus ir t. t. Reikalingos nuotraukos renginių, vykusių mūsų parapijoje, senoje ir dabartinėje šventovėse ir patalpose. Jas norėtume gauti iki rugsėjo vidurio. Jas prašome atnešti į parapijos raštinę. Per savaitę jos bus nukopijuotos ir joms gražintos. Nuoširdžiai dėkojame. **Leidinio redakcija**

• Pas Viešpatį iškeliauvus a.a. Vincui Kolyčiui, *Žodis tarp mūsų* lietuviškojo leidinio įkvėpėjui ir entuziastingam skleidėjui, platinimą ir aukų rinkimą perima jo sūnus Paulius Kolyčius ir dabartinė angliškojo leidinio *The Word Among Us* platinėja Rita Radžiūnaitė. Šiuo metu mūsų šventovės prieangyje galite įsigyti liepos-rugpjūčio mėn. numerį. Jo straipsniai skirti a.a. Vinco Kolyčiaus atminimui. Jame rasite ir kasdienius Šv. Rašto apmąstymus pagal Mišių liturgijos skaitinius.

• Sveikiname Luką Joseph Bucek, Jūros (Sondaitės) ir Matthew Bucek sūnelį, įžengusį per Krikšto sakramentą į mūsų krikščionių bendruomenę.

• Praeitą savaitę iš mūsų šventovės palaidotas a.a. Algirdas Povilionis, 90 m. Paliko sūnus Romą ir Edvardą su šeimomis.

• Mišios sekmadienį, liepos 21: 8 v.r. už parapijiečius; 9 v.r. už a.a. Michael Knorr; 11 v.r. už a.a. Gintarą Liaugaudą, a.a. Valeriją Armonienę ir a.a. Sofiją ir Vytautą; už a.a. Oną Birutę Končienę; už a.a. Bronių Tamošiūną; už parapijoje dirbančius kunigus.

FOR SALE OR RENT 3+ bdr, dbl. gar, 2.5 baths, 1700 sq. ft., 6 appl, gas fp, bbq/deck, luxury town house in "The Shipyards" Collingwood. 5 min. walk to water and town centre. Details: 416-239-4445.

FOR RENT in Georgian Bay/Waubushene area 3-bedroom cottage; sleeps 8; water view-waterfront property; modern kitchen; great fishing; close to attractions in Midland and Orillia. For availability contact: 416 704-0123.

Išganytojo parapijos žinios

• Liepos mėnesį pamaldų nebus. Pirmos pamaldos – rugpjūčio 11 d., 11.15 v.r.

Lietuvių Namų žinios

• Ateinantį sekmadienį tradiciniai pietūs vyks bare "Lokys". Kviečiame pietums į Lietuvių Namus.

DĖMESIO SKAITYTOJAMS

Tėviškės žiburių paskutinis numeris prieš atostogas (nr. 29-30) išeina liepos 23 d. Poatostoginis numeris (nr. 31-32) bus išleidžiamas rugpjūčio 20 d. Trijų savaitėjų pertrauka yra skiriama ne tik tarnautojų atostogoms, bet ir leidybos išlaidų sumažinimui. Tėviškės žiburių redakcija ir administracija po liepos 23 d. bus uždarytos, vėl pilnai veiks nuo rugpjūčio 14 d. Kviečiame žinias ir straipsnius poatostoginei laidai siųsti kiek galint anksčiau el. paštu tevizib@rogers.com.

PLJS rinkimai Jungtinėje karalystėje ir Lietuvoje liepos pradžioje vyko Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas. Jame PLJS nariai pirmininku perrinkto Kęstą Pikūną. XIV kartą vykusiame PLJS kongrese dalyvavo per 70 dalyvių, užsienio lietuvių jaunimo sąjungų vadovų ir jų veikliausių narių iš JAV, Kanados, Brazilijos, Venezuelos, Urugvajaus, Jungtinės karalystės, Vokietijos, Prancūzijos, Danijos, Norvegijos, Gudijos, Lenkijos, Latvijos ir Estijos.

BNS inf.

Suvalkų krašto išeivijos sambūrio valdyba visus kviečia gegužinėn, liepos 28, sekmadienį, Erindale Parke, Mississauga mieste. Pradžia 3 v.p.p. Įvažiavimas parkan – nuo Dundas gatvės. Programoje numatyta sportiniai užsiėmimai vaikams ir visiems – bendras suneštinis maistas.

Suvalkų krašto išeivijos sambūris visus nuoširdžiai kviečia dalyvauti Šeimų vasaros stovykloje, kuri vyks rugpjūčio 17-25 d.d. "Romuvoje". Stovyklos atidarymas bus rugpjūčio 17, šeštadienį, 2 v.p.p. Stovyklavimo kaina suaugusiam asmeniui už naktį – \$20, o už savaitę – iki \$100. Šeimai kaina už naktį – \$40, o už savaitę – iki \$200. Dalyviai turi būti susimokėję \$10 nario mokestį. Rugpjūčio 24, šeštadienį, bus sekmadieninės Mišios ir po to – bendra vakarienė, programa prie laužo ir šokiai. Vakarienės kaina suaugusiam \$7, o vaikam – po \$5. Per savaitę – asmeninis maitinimasis, prisilaikant bendros tvarkos valandų. Norinčius stovyklauti prašome kreiptis į stovyklos vadovą Praną Vilkelį tel. (905) 279-1867 arba el. paštu: lac_pranas@hotmail.com.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 x 26 dienos metu.

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

Aušros Vartų šventovės priekines ir salės duris bei langus sutaisė ir priekines duris labai gražiai nudažė Robertas Sakalauskas.

A.a. Leonas Markūnas, 85 m. amžiaus, mirė liepos 8 d. Iš Rideau laidotuvių namų Dollard des Ormeaux, QC, palaidotas liepos 12 d. Liūdi žmona Birutė, dukterys Leona ir Rima, dvi vaikaitės ir daug giminių bei artimųjų.

A.a. Albertas Piešina, 93 m. amžiaus, mirė Vilniuje liepos 8 d. Montrealyje liūdi sesuo Adelė Jungmeisterienė, dukterėčia Nijolė, pusbroliai Alfredas ir Aleksandras Piešinos.

A.a. Bronislava Gorytė-Spudulienė mirė Floridoje liepos 10 d. Jos sūnus Vytautas Spudulis buvo ilgametis Aušros Vartų parapijos choro ir vyrų okteto narys. Šiuo metu jis su šeima gyvena Toronte. B. Spudulienė ilgus metus gyveno Montrealyje ir Floridoje, vasaras praleisdama tėvų namuose LaSalle, QC, ir lankydama sūnų Toronte. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

Šv. Onos draugija kviečia visus į metinius pietus sekmadienį, liepos 28, mūsų salėje po Mišių.

A.a. Edwiga Krasauskaitė-Bohemier, 74 m. amžiaus, mirė liepos 9 d. Liūdi vyras Robert, dukros Lynda (Kevin), Darlene (Jason) ir Cynthia (Jean-Philippe); vaikaičiai Ryan, Zachary, Olivia ir Emma; seserys Anne (a.a. Edward) ir Adele (Charles); brolis Richard (Susan). Velionė gimė Montrealyje. Krasauskų šeima priklausė ir buvo veikli Šv. Kazimiero parapijoje. Po vestuvių Edwiga su Robert atėidavo į mūsų parapiją. Robert buvo parapijos komiteto narys keletą metų. Edwiga padėdavo renginiuose. Užuojauta šeimai.

TŽ nr. 26, 2013.VII.3, 6 psl. nuotraukos užrašas turėtų būti: "Sekmadienį, birželio 23, Montrealio Šv. Kazimiero parapijos choro užbaigimo proga Mary ir Guy Ženaičiai paruošė pietus. Prie garbės stalo sėdi kleb. kun. Paulius Mališka, choro koordinatore Jeannie Benienė, chorvedys Aleksandras Stankevičius, sol. Kristina Kliorytė. Stovi sol. Guy ir Mary Ženaičiai." **VL**

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES

LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.

1001 SHERBROOKE STE., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3

TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981

Joana Adamonis A.I.B.

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

Norintys gauti TŽ el. paštu yra kviečiami atsiųsti žinutę su vardu ir pavarde el. paštu tevizib@rogers.com.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

Metinė prenumerata:

\$85 - reguliari (paprastu paštu) • \$135 - reg. (1 klasės paštu)

\$105 - rėmėjo (paprastu paštu) • \$155 - rėmėjo (1 klasės paštu)

Oro paštu į užjūrius – \$185, paprastu paštu – \$105 (Kan. dol.)

JAV: \$105 – reguliari, \$125 – rėmėjo • \$165 - 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais

Vardas, pavardė.....dol., auka.....dol.

Adresas.....dol., auka.....dol.

.....dol., auka.....dol.

.....dol., auka.....dol.

.....dol., auka.....dol.

.....dol., auka.....dol.

.....dol., auka.....dol.

.....dol., auka.....dol.

.....dol., auka.....dol.

.....dol., auka.....dol.

.....dol., auka.....dol.

.....dol., auka.....dol.

.....dol., auka.....dol.

.....dol., auka.....dol.

.....dol., auka.....dol.

.....dol., auka.....dol.

.....dol., auka.....dol.

.....dol., auka.....dol.

Laikraščio adresas: TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON, L5C 1T3, Canada

El. paštas: tevizib@rogers.com

Tel.: 905 275-4672 Faksas: 905 275-4364

Norintiems susipažinti TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI siunčiami nemokamai šešias savaites